

Bijlage 1

vonnis

RECHTBANK NOORD-NEDERLAND

Civiel recht

Zittingsplaats Assen

Zaaknummer: [REDACTED]

Vonnis in kort geding van 12 juni 2023

in de zaak van

1. [REDACTED] en [REDACTED],
2. [REDACTED] tevens [REDACTED],
3. MR. [REDACTED] en [REDACTED], tevens [REDACTED]
[REDACTED] en [REDACTED],
4. [REDACTED] en [REDACTED],
5. [REDACTED] en [REDACTED],
6. [REDACTED] en [REDACTED],
7. [REDACTED] en [REDACTED],
8. [REDACTED] en [REDACTED],
9. [REDACTED] en [REDACTED],
allen te [REDACTED],
eisende partijen,
hierna samen te noemen: eisers,
advocaat: mr. S.C.A. Nuijen te Nijmegen,

tegen

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED],
allen te [REDACTED],
gedaagde partijen,
hierna samen te noemen: [REDACTED]
advocaat: mr. drs. C.S.G. de Lange te Groningen.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
- de dagvaarding van 11 mei 2023 met 43 producties,
 - de akte overlegging producties van [REDACTED], ingekomen ter griffie op 17 mei 2023 (producties 1 tot en met 15),
 - de mondelinge behandeling van 22 mei 2023,
 - de spreekantekeningen van [REDACTED]
 - de overige in het geding gebrachte bescheiden (productie 16 van [REDACTED]).

2. De feiten

2.1. Eisers zijn woonachtig aan de [REDACTED] en de [REDACTED] te [REDACTED] vlakbij het Natura 2000-gebied [REDACTED]. Eiseres sub 2 en eisers sub 3 drijven ter plaatse tevens ondernemingen (eenmanszaken), waarbij natuurbeleving en de buitenlucht een belangrijke rol spelen en waarmee zij zich profileren/onderscheiden van vergelijkbare ondernemingen.

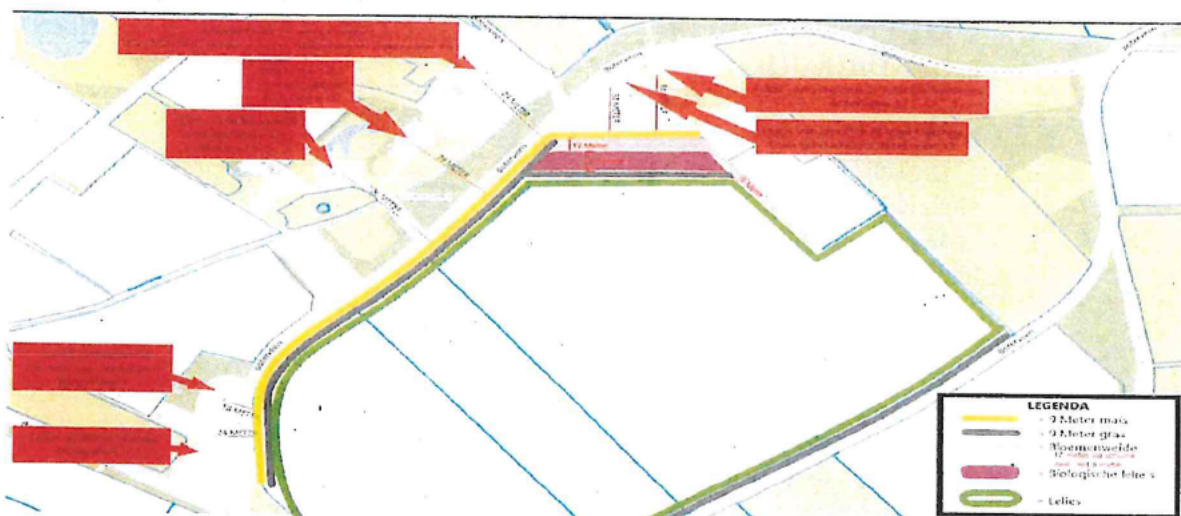
2.2. De woningen/ondernemingen van eisers zijn gelegen rondom percelen landbouwgrond, kadastraal bekend [REDACTED], sectie [REDACTED], nummer [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED], welke percelen in 2023 in gebruik zijn bij [REDACTED].

2.3. Gedaagde sub 1, [REDACTED], betreft een maatschap (een familiebedrijf), gericht op de teelt van diverse bloemsoorten zoals pioenrozen, tulpen en lelies. Daarnaast worden aardbeien, maïs, tagetis (Afrikaantjes), suikerbieten en graan verbouwd. Gedaagden sub 2 tot en met 5 zijn de maten van [REDACTED].

2.4. Op de onder 2.2. genoemde percelen verbouwen [REDACTED] lelies. [REDACTED] hebben die teelt opgestart nadat de provincie [REDACTED] een handhavingsverzoek van eisers heeft afgewezen. Er wordt in de breedte geteeld (in plaats van in de lengte), zodat meer afstand tot omwonenden kan worden gehouden.

2.5. Een gedeelte van deze percelen is voorzien van een zogenoemde spuitvrije zone, bestaande uit meerdere stroken grond, waarop maïs, gras en biologische lelies worden verbouwd. Ook is sprake van een bloemenweide.

2.6. Het voorgaande laat zich als volgt visualiseren (productie 1 aan de zijde van [REDACTED] c.s.):

2.7. (gangbare) Lelieteeelt kan in beginsel niet ieder jaar op hetzelfde perceel plaatsvinden en kenmerkt zich door een intensief gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Dit zijn middelen die specifiek zijn ontwikkeld voor het beschermen van gewassen tegen ziektes en plagen en dergelijke middelen mogen alleen worden toegepast in de land- en tuinbouw. Dit in tegenstelling tot de zogenoemde biociden; deze mogen ook buiten de land- en tuinbouw worden gebruikt. Gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden gezamenlijk 'pesticiden' genoemd.

2.8. Bij de teelt van lelies dient gemiddeld één keer per week bespuiting met gewasbeschermingsmiddelen plaats te vinden. Omdat er geen specifieke gewasbeschermingsmiddelen voor de lelieteelt zijn, wordt hierbij gebruik gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen voor voedselgewassen (met name gewasbeschermingsmiddelen voor aardappels). Vaak worden daarbij verschillende gewasbeschermingsmiddelen door elkaar gebruikt (een zogenoemde cocktail), al dan niet onder toevoeging van bindmiddelen (voor een snelle binding van het middel op het gewas).

2.9. Gewasbeschermingsmiddelen mogen in Nederland worden gebruikt na goedkeuring door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (verder te noemen: Ctgb), op basis van de Wet gewasbeschermingsmiddelen (hierna: Wgb).

2.10. Wgb bevat de omgezette regels zoals opgenomen uit de Europese Verordeningen EG 1107/2009 en EG 528/2012. Verordening EG 1107/2009 reguleert de goedkeuring en toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, terwijl Verordening EG 528/2012 eenzelfde kader biedt voor de goedkeuring en toepassing van biociden.

Artikel 4 lid 3 EG 1107/2009 luidt als volgt, voor zover van belang:

“3. Een gewasbeschermingsmiddel dat resulteert uit de toepassing volgens goede gewasbeschermingspraktijken en rekening houdend met realistische gebruiksomstandigheden, voldoet aan de volgende eisen:
a) het is voldoende doeltreffend;
b) het heeft geen onmiddellijk of uitgesteld schadelijk effect op de gezondheid van de mens, met inbegrip van kwetsbare groepen, of op die van dieren, rechtstreeks of via drinkwater (met inachtneming van stoffen die voortkomen uit waterbehandeling), levensmiddelen, diervoeder of lucht, noch gevolgen op de werkplek of andere indirecte effecten, rekening houdend met bekende cumulatieve en synergistische effecten waar er door de Autoriteit aanvaarde wetenschappelijke methoden om dergelijke effecten te evalueren beschikbaar zijn, noch op grondwater;
c) geen onaanvaardbare effecten hebben op planten of plantaardige producten;
d) het veroorzaakt geen onnodig lijden of pijn bij te bestrijden gewervelde dieren;
e) het heeft geen onaanvaardbare effecten op het milieu, met name rekening houdend met de volgende aspecten waar er door de Autoriteit aanvaarde wetenschappelijke methoden om dergelijke effecten te evalueren beschikbaar zijn:
i) het gedrag en de verspreiding ervan in het milieu, met name de verontreiniging van oppervlaktewateren, met inbegrip van estuariene en kustwateren, grondwater, lucht en bodem, rekening houdende met ver van de plaats van gebruik gelegen locaties na verplaatsing over grote afstand in het milieu;
ii) de gevolgen ervan voor niet-doelsoorten, ook voor het gedrag van deze soorten;
iii) de gevolgen ervan voor de biodiversiteit en het ecosysteem”.

2.11. [REDACTED] beschikken over het wettelijk vereiste bewijs van vakbekwaamheid om spuitwerkzaamheden uit te kunnen voeren (spuitlicentie).

- 2.12. Ook zijn [REDACTED] aangesloten bij het Programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, gericht op het structureel verduurzamen van de bollenteelt.
- 2.13. Voorts hebben [REDACTED] een "Overeenkomst Gebruik gewasbeschermingsmiddelen Gemeente [REDACTED]" gesloten, op basis waarvan [REDACTED] zich onder meer verplicht een spuitvrije zone aan te houden (zoals omschreven onder 2.5.), de best beschikbare techniek op het gebied van drift- en middelenreductie te gebruiken (en actief bij te houden) en om niet te spuiten bij een windsnelheid van meer dan 5 meter per seconde (windkracht 3).
- 2.14. Drift ziet op verwaaiing. Bij het bespuiten moet een techniek toegepast worden die een driftreductie bereikt van tenminste 75%. [REDACTED] hebben een veldspuit met een zogenoemd Wave-systeem aangeschaft, die een driftreductie van 99% garandeert.
- 2.15. 75% van de door [REDACTED] gebruikte gewasbeschermingsmiddelen is – zoals inmiddels de standaard is binnen de lelieteelt - biologisch; de rest betreft gangbare middelen. [REDACTED] hebben als productie 7 een lijst met veel gebruikte gewasbeschermingsmiddelen binnen de lelieteelt overgelegd.
- 2.16. Vanwege een tekort aan onderzoek naar neurotoxiciteit en neurodegeneratieve gevolgen bij mensen, bestaat binnen het huidige (Europese en nationale) systeem van goedkeuring en toelating van gewasbeschermingsmiddelen een onvoldoende duidelijk beeld van de mogelijk neurologische gevolgen van de onderzochte middelen en stoffen.
- 2.17. Uit verschillende onderzoeken in de Verenigde Staten en diverse Europese landen (producties 16 -21 en 23 - 36 van eisers) blijkt dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (pesticiden in het algemeen) een vergrote kans geeft op neurologische aandoeningen, zoals de ziekte van Parkinson, de ziekte van Alzheimer en Amyotrofe Lateraal Sclerose (spierziekte ALS).
- 2.18. De Gezondheidsraad heeft in haar Vervolgadvies gewasbeschermingsmiddelen en omwonenden van 29 juni 2020 (www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2020/06/29/vervolgadvies-gewasbescherming-en-omwonenden), voor zover van belang, geadviseerd voorzorg toe te passen, door het streven naar vermindering van de afhankelijkheid van de landbouw van chemische gewasbeschermingsmiddelen te intensiveren. Ook wijst de Gezondheidsraad op het belang van voorlichting en handhaving en wordt geadviseerd goed te registreren welke middelen op welke percelen gebruikt worden en de blootstelling van mensen aan gewasbeschermingsmiddelen periodiek te meten.
- 2.19. Op 1 september 2020 is in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een onderzoek gestart naar de gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen voor consument, agrariër en omwonenden van agrarische arealen. Dit onderzoek wordt tevens uitgevoerd in het kader van het zogenoemde SPRINT-onderzoek, waarbij onderzoek wordt gedaan naar de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in het milieu, dieren en mensen. Wageningen University & Research (verder te noemen: WUR) is partner van het SPRINT-onderzoek.
- 2.20. Het websitebericht van WUR van 2 februari 2023 (productie 37 van eisers) vermeldt met betrekking tot het SPRINT-onderzoek het volgende, voor zover van belang:

"In Nederland is onderzoek gedaan bij 24 Groningse en Friese boeren met voornamelijk aardappelteelt, en hun omgeving, net als 24 inwoners van de stad Groningen. In totaal zijn hier 170 verschillende middelen aangetroffen. Het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat is het meest en in de grootste hoeveelheden gevonden.

In het onderzoek is gekeken naar zowel de gangbare landbouw als biologische landbouw. Ook bij de biologische boeren, waar het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is verboden, zijn resten aangetroffen. De gevonden hoeveelheden zijn gemiddeld wel lager. In vergelijking met andere landen zijn er in de gangbare landbouw ligt Nederland aan de hoge kant van residuen in het milieu en de mens.

In Nederland zijn in bijna alle monsters mengsels van residuen gevonden. Huisstof springt eruit met meer dan 144 residuen, vaak zijn er meer dan 100 middelen in huisstof monsters teruggevonden. Ongeveer driekwart van de gevonden middelen zijn toegelaten op de markt, een kwart is verboden."

2.21. Deze (voorlopige) bevindingen zijn in lijn met het rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu uit 2019 (productie 38 van eisers), waarin onder meer de volgende conclusie staat opgenomen:

"Verder blijkt dat omwonenden bestrijdingsmiddelen binnenkrijgen. Dit kan het gevolg zijn van het gebruik van deze middelen in de omgeving, maar andere bronnen, zoals voedsel, kunnen daar ook aan bijdragen. Van de onderzochte bestrijdingsmiddelen overschreden de gemeten gehalten in de lucht of urine geen risicogrenzen. Maar volgens het RIVM moeten eventuele gezondheidsrisico's van omwonenden voor alle gebruikte bestrijdingsmiddelen preciezer worden ingeschat."

2.22. Het RIVM briefrapport 2021-0153 van het RIVM vermeldt op pagina 27 als conclusie het volgende, voor zover van belang:

"De relatie tussen blootstelling aan chemische stoffen, inclusief gewasbeschermingsmiddelen, en neurodegeneratieve aandoeningen is plausibel."

2.23. Uit het als productie 14 bij dagvaarding overgelegde interview met hoogleraar V. Geissen van WUR, betrokken bij het SPRINT onderzoek, volgt dat pesticiden tijdens het hele groeiseizoen in de lucht blijven hangen boven de velden waar ze zijn toegepast en in de directe omgeving en voorts dat pesticiden niet zijn (worden) gemeten die aan zich aan de bodem hechten en met stofdeeltjes worden getransporteerd.

2.24. Binnen Ctgb vindt in het kader van de toelating van bestrijdingsmiddelen geen onderzoek plaats naar reacties en gevolgen door vermenging (cocktail) van gewasbeschermingsmiddelen (al dan niet in combinatie met bindmiddelen), zoals te doen gebruikelijk bij lelieteelt. Datzelfde geldt vooralsnog voor de Europese toezichthouder (European Food and Safety Authority, EFSA).

zaaknummer: [REDACTED]

12 juni 2023

6

3. Het geschil

3.1. Eiseres vorderen:

Primair

[REDACTED] te verbieden op de percelen kadastraal bekend als [REDACTED], sectie [REDACTED], nummer [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] gewasbeschermingsmiddelen toe te passen, dan wel laten toepassen;

Subsidiair

[REDACTED] te verbieden op de percelen kadastraal bekend als [REDACTED], sectie [REDACTED], nummer [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] gewasbeschermingsmiddelen toe te passen, dan wel laten toepassen, in een grotere mate dan gebruikelijk bij de teelt van aardappelen dan wel maïs;

Meer subsidiair

[REDACTED] te verbieden op de percelen kadastraal bekend als [REDACTED], sectie [REDACTED], nummer [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] gewasbeschermingsmiddelen toe te passen dan wel laten toe te passen tot het moment dat krachtens het reeds uitgevoerde SPRINT-onderzoek kan worden uitgesloten dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op enigerlei in het onderzoek als onacceptabel of risicovol gekwalificeerde wijze schadelijk is voor personen als Eisers;

Zowel primair als (meer) subsidiair

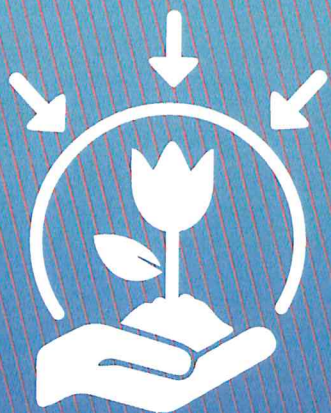
[REDACTED] te veroordelen in de kosten van deze procedure daaronder begrepen het salaris van de advocaat, te vermeerderen met de na het vonnis te maken kosten van tenuitvoerlegging daarvan.

3.2. Eisers leggen aan hun vorderingen - samengevat - (dreigend) onrechtmatig handelen van [REDACTED] ten grondslag. Die onrechtmatigheid bestaat erin dat [REDACTED] gewasbeschermingsmiddelen gebruiken/zullen gaan gebruiken op de percelen kadastraal bekend [REDACTED], sectie [REDACTED], nummer [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]. De voor het gebruik van de voor lelieteelt noodzakelijke hoeveelheden gewasbeschermingsmiddelen op deze percelen leveren een inbreuk op een recht op (1), alsmede handelen in strijd met een wettelijke plicht (2) en met hetgeen volgens ongeschreven regels in het maatschappelijke verkeer betamelijk wordt geacht (3). Bij de laatste onrechtmatigheidsgrondslag is sprake van gevaarzetting, zoals bedoeld in HR 5 november 1965 (ECLI:NL:HR:1965:AB7079; Kelderluik-arrest). Het onrechtmatig handelen kan aan [REDACTED] worden toegerekend door middel van schuld, dan wel op basis van verkeersopvattingen. De schade van eisers bestaat uit fysiek letsel en economische schade. Die schade staat in direct causaal verband met het onrechtmatig handelen van [REDACTED]. Eisers hebben een (voldoende) spoedeisend belang bij hun vorderingen, omdat zij door het onrechtmatig handelen van [REDACTED] bij voortduring worden blootgesteld aan een steeds groter wordende kans op neurodegeneratieve ziekten, terwijl de economische schade (inkomstenschade) ook steeds meer toeneemt. Van eisers kan niet verlangd worden dat zij een eventuele bodemprocedure afwachten, te minder ook omdat een aantal van hen minderjarige kinderen heeft.

Bijlage 2

Vitale Teelt 2030

Een sector van betekenis

Maar ook een robuuste teelt die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving en de ondernemer in staat stelt een rendabele bedrijfsvoering te realiseren.

Vitale Teelt 2030

Deze visie zet uiteen hoe de bloembollensector werkt aan een vitale teelt met als horizon 2030. De visie legt de basis voor een stevig onderzoeks- en uitvoeringsprogramma, om te beginnen voor de komende vijf jaar, waarmee de ambities van de sector kunnen worden uitgevoerd. De initiatiefnemers zetten samen in op het verenigen van alle belanghebbende partijen rond de bloembollensector om bestaande kennis te delen en nieuwe kennis te ontwikkelen. Samen maken we de Nederlandse bloembollensector sterker!

Een moment van geluk, verwondering of inspiratie. Bloembollen kleuren de wereld, zorgen voor blijdschap en zin in het leven. Ze dragen bij aan een gezonde, groene leefomgeving. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat een groene omgeving een belangrijke bijdrage levert aan de gezondheid van de mens, de biodiversiteit, het klimaat, de economie en de sociale cohesie.

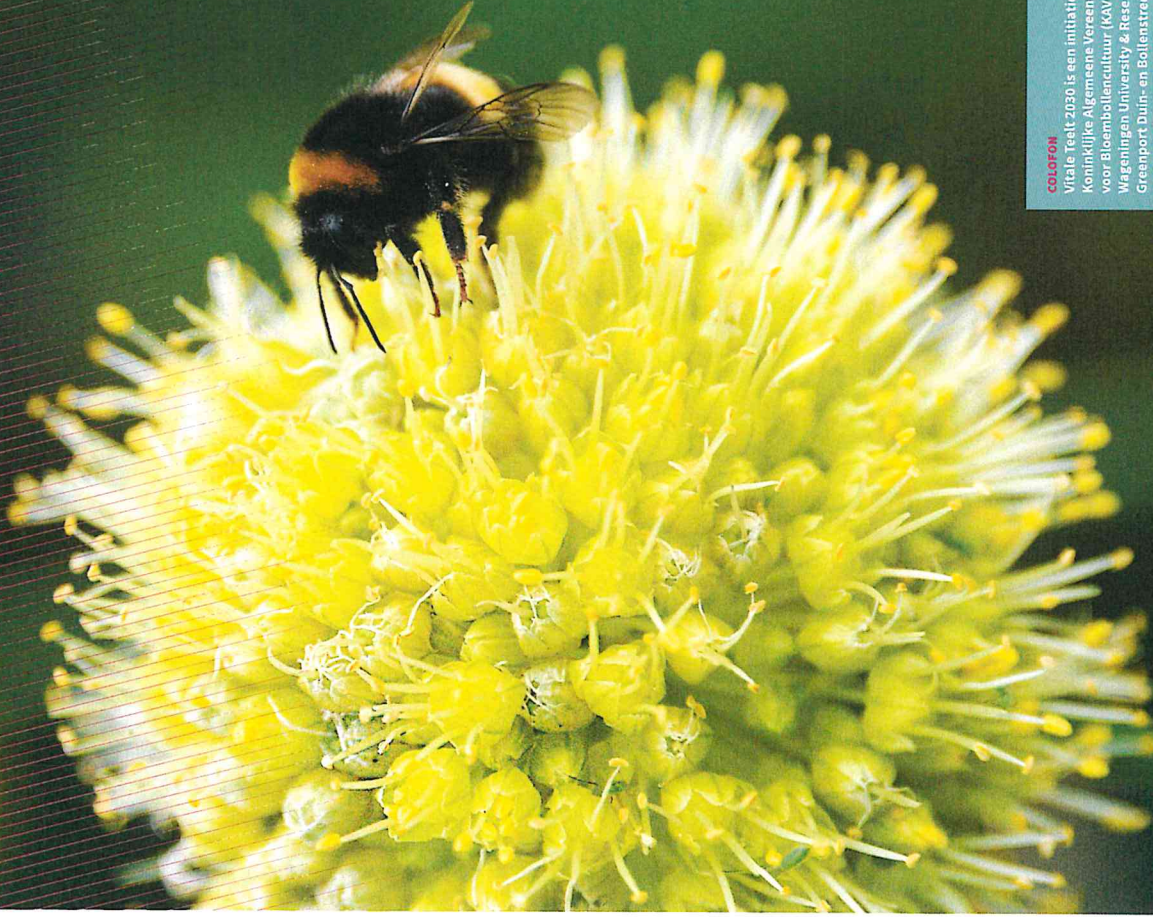
De bloembollenteelt is verwoven met onze cultuur met de tulp als ons nationale icoon. De bloeiende bollenvelden zorgen voor een oogstrelend landschap en zijn een belangrijke toeristische trekker. Tulpen, jellies, hyacinten, narcissen, gladiolen, dahlia's en vele andere bloeiende bol- en knolgewassen zorgen voor een omgeving vol kleur en geur. De bloembollensector levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het geluk van mensen.

Toonaangevend in de wereld

Het aansprekende assortiment, de goede teeltomstandigheden en de diepgaande kennis van bloembollen, op basis van meer dan een eeuw aan wetenschappelijk onderzoek, maken de sector toonaangevend in de wereld. De sector telt ruim 1.500 bedrijven die gezamenlijk zo'n 25.000 hectare bloembollen telen. De Nederlandse bloembollensector heeft daarmee een ijzersterke positie op de wereldmarkt. Meer dan 60 procent van alle bloembollen in de wereld komt uit Nederland. Samen met andere agrarische sectoren is de bloembollenteelt een belangrijke pijler van de Nederlandse economie.

Robuust en duurzaam

Om die toonaangevende positie te behouden wil de sector voorop blijven lopen op het gebied van kwaliteit en duurzaamheid. De sector werkt samen aan een vitale teelt waar Nederland trots op kan zijn, nu en in de toekomst. Een teelt waarbij kwaliteit voorop blijft staan en de consument kan vertrouwen op de herkomst van het product.

COLOFON
Vitale teelt 2030 is een initiatief van Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollencultuur (KAVB), Wageningen University & Research, GreenPort Duin- en Bollenstreek en GreenPort Noord-Holland Noord
REDACTIE Jeannet Pennings
FOTOGRAFIE René Faas (Greenity), Keukenhof en KAVB
VORAGEGEVING Tine van Wel
CONTACT info@vitaleteelt.nl
MEER INFO www.vitaleteelt.nl

**Telers zitten in een
spagaat: afnemers
stellen steeds hogere
eisen, terwijl het
aantal beschikbare
middelen om de
kwaliteit te kunnen
waarborgen krimpt**

De uitdagingen van vandaag en morgen

Kwaliteit

Bloembollen gaan de hele wereld over. Afnemers stellen steeds strengere eisen aan de producten die zij kopen. Vooral op het gebied van virusnormen leggen importerende landen de lat steeds hoger. De sector wil aan deze fytosanitaire eisen voldoen om de exportmarkten te kunnen blijven bedienen. Gedreven door de consument eisen retailers steeds vaker duurzaamheidsgaranties van de sector: Winkelketens letten in de eerste plaats op residuen van gewasbeschermingsmiddelen, maar kijken ook steeds verder de keten in naar de productiewijze. Een hoog niveau van kwaliteit en duurzaamheid op basis van transparantie is de norm.

Hogere eisen, minder middelen

Ondertussen zitten telers in een spagaat: afnemers stellen steeds hogere eisen, terwijl het aantal beschikbare middelen om de kwaliteit te kunnen waarborgen krimpt. De bodemvruchtbaarheid staat onder druk en het aantal beschikbare gewasbeschermingsmiddelen neemt snel af. Chemische middelen verdwijnen in hoog tempo, terwijl er te weinig groene middelen op de markt komen om dit gat te vullen. Alternatieve methoden en technieken zijn onvoldoende beschikbaar. De mogelijkheden voor het toedienen van voedingsstoffen als mest en compost houden geen gelijke tred met de vraag van het gewas.

Productie

De druk op beschikbare grond voor de teelt van bloembollen neemt toe. Er is te weinig teeltgrond met de juiste condities voor handen. De ziektedruk groeit en de rotaties voor

vruchtwisseling zijn vaak krap. De kwaliteit van het oppervlaktewater voldoet op veel plaatsen niet. Het huidige landbouwsysteem is geen volhoudbare situatie. Natuurlijke hulpbronnen raken uitgeput, de biodiversiteit staat onder druk en de bodem wordt steeds zwakker. Dit vraagt om een nieuwe teeltwijze met aandacht voor een gezonde omgeving en de juiste balans binnen het hele ecosysteem.

Veranderend klimaat

Door de klimaatverandering worden de risico's voor het telen van bloembollen steeds groter. Telers hebben steeds vaker te maken met extreem weer, wateroverlast, droogte en verzilting. Er ligt een belang en een verantwoordelijkheid voor de sector om een bijdrage te leveren aan het realiseren van de klimaatdoelstellingen die in Europa en Nederland gesteld zijn: optimaal besparen op energieverbruik, CO₂-neutraal produceren met een minimaal gebruik van grondstoffen en bijdragen aan een circulaire economie op basis van kringlooplandbouw.

Maatschappij

De sector drijft op veel handwerk tijdens seizoenspieken en op zeer specifieke kennis. Het vinden van voldoende en gekwalificeerd personeel wordt steeds lastiger. Schaarste aan personeel wordt in de nabije toekomst een beperkende factor voor de bloembollenteelt. Mechanisatie en automatisering vereisen forse investeringen, terwijl de markt voor fabrikanten van deze apparatuur beperkt is. Het gaat immers om een typisch Nederlandse markt waar door schaalvergroting steeds minder bedrijven in opereren. De sector zal technologische ontwikkelingen zelf moeten organiseren.

Omgevingsbewustzijn

Maatschappelijke waardering voor de teelt van bloembollen is niet vanzelfsprekend. De teelt vindt inmiddels in alle provincies van Nederland plaats, ook op plekken waar men historisch gezien niet bekend is met de teelt. Bedrijven worden groter en creëren met hun forse machines soms onbewust afstand tot de omgeving. Omwonenden willen weten wat ondernemers doen en juichen initiatieven voor verduurzaming toe. Het belang van een groene leefomgeving, waar bloembollen als vanzelfsprekend aan bijdragen, wordt onderstreept en krijgt steeds meer maatschappelijke belangstelling.

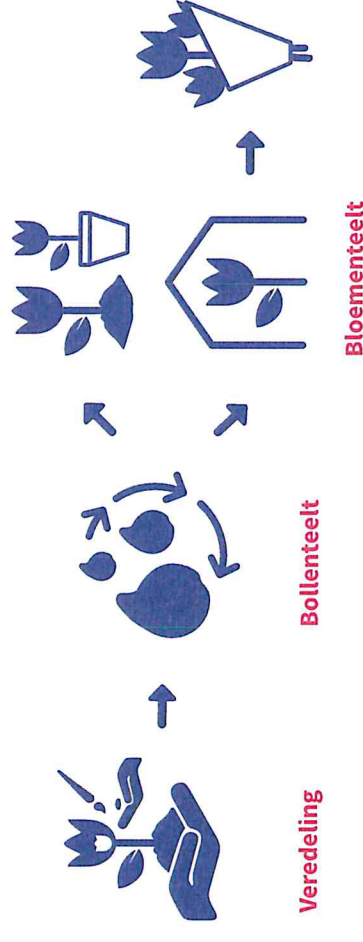
Bloembollensector: kenmerkend en uniek

Ondergronds proces

De ontwikkeling van bloembollen speelt zich grotendeels ondergronds af. Telers hebben weinig zicht op dit proces en kunnen er moeilijk op sturen. De blootstelling aan invloeden vanuit de bodem maakt de teelt kwetsbaar.

Klein en divers

De Nederlandse bloembollensector heeft een toonaangevende positie, maar is op wereldschaal een kleine speler in de agrarische sector. De productie van bloembollen wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid aan gewassen, soorten en rassen. Dat maakt de sector specialistisch en kennisintensief.

Cyclische teelt

Ten opzichte van de meeste andere gewassen is sprake van een afwijkende teeltwijze. Bollentelers telen hun eigen plantgoed samen met de grote bollen die zij verkopen. Van bestaande partijen wordt nieuw plantgoed gemaakt. Met deze cyclische teelt worden problemen in een vicieuze cirkel in stand gehouden.

Traag proces

De veredeling wordt gekenmerkt door een lange periode tussen kruising en marktintroductie. Het kost veel tijd voordat bollen bloeien na de eerste kruising en bollen vermeerderen zich traag. In een gewas als tulp duurt het minimaal vijftien jaar voordat een nieuw ras verkoopbare bollen oplevert.

Naar een robuust systeem

Drie pijlers

Vitale Teelt richt zich op de ketenschakel die verantwoordelijk is voor de teelt van bloembollen. Met deze visie wordt ingezet op een robuust teeltsysteem. Een systeem waarbij de teler aan het roer staat en grip heeft op het gewas. Maar ook een duurzaam systeem dat producten voortbrengt waar afnemers blind op kunnen vertrouwen. De visie bestaat uit verschillende onderdelen die in samenhang worden ingevuld en uitgevoerd.

De sector wil grote stappen zetten om de uitdagingen van vandaag en morgen om te zetten in kansen. Door in te zetten op duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en biodiversiteit kunnen we de voorraanstaande positie van de Nederlandse bloembollensector behouden en versterken. Op naar 2030 met de bloembol als kwalitatief hoogwaardig product dat bijdraagt aan een gezonde leefomgeving voor mens, dier en milieu.

Elke schakel draagt bij

Elke schakel in de keten draagt bij aan de vitaliteit van de sector. De veredeling staat aan het begin van de keten. Daar ligt een uitdaging om met behulp van moderne veredelings technieken te werken aan het creëren van sterke rassen waar een mooie bloem uit groeit. Sterke bollen groeien vlot en zijn minder gevoelig voor ziekten en plagen; ze kunnen een stootje hebben. Ook de schakels na de bollenteelt, zoals bloementelers, handelaren, exporteurs en retailers, dragen bij aan de kwaliteit van het eindproduct en aan een gezonde leefomgeving. Uiteindelijk is het aan de consument om te kiezen voor een bos bloemen op tafel en een groene, bloeiende tuin.

De sector zet in op:

Weerbaarheid met sterke bollen in een gezonde bodem met aandacht voor bodemvruchtbaarheid en bodemweerbaarheid, ondersteuning van de natuurlijke ontwikkeling en duurzame vormen van gewasbescherming.

Innovatie met een modern, energie neutraal teeltsysteem op basis van schoon uitgangsmateriaal, mede dankzij een snelle vermeerdering, de toepassing van moderne precisietechnieken en kennis op basis van data.

Natuurlijk kapitaal met een robuust teeltsysteem waarbij de natuur als partner wordt gezien, het eindproduct bijdraagt aan de biodiversiteit en de sector investeert in klimaatadaptatie en het leveren van ecosysteemdiensten.

Weerbaarheid

Gera van Os

Lector Duurzaam bodembeheer,

Aeres Hogeschool

“Ondergrondse biodiversiteit is de sleutel tot een weerbaar teeltsysteem. De maatregelen om dit te stimuleren zijn bekend. Het vergt slimme combinaties en maatwerk, dan snijdt het mes aan vele kanten; ook het waterbeheer, de koalstofvastlegging en de bovengrondse biodiversiteit profiteren ervan. De effecten zijn bedrijfsversterkend. Dit vereist echter investeringen waarvoor het huidige verdienmodel in de bloembollensector weinig ruimte biedt. Alle belanghebbenden zullen moeten bijdragen aan een beter verdienmodel dat de teler in staat stelt om duurzame keuzes te maken.”

Visie voor 2030

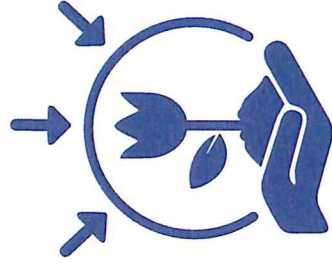
Weerbaarheid is de basis van de bloembollenteelt: sterke bollen in een gezonde omgeving. In een weerbaar systeem kunnen bloembollen zich goed verdedigen tegen ziekten en plagen. Bloembollen zijn verdeeld op belangrijke eigenschappen als groeikracht en ziekteresistentie. Nadat ze geplant zijn, leven de bollen samen met het hele ecosysteem van bacteriën, schimmels en andere (micro-)organismen om hen heen. Telers richten hun verzorging naast de bollen juist ook op dit ondersteunende ecosysteem. Waar nodig maken ze gebruik van groene hulpmiddelen om de teelt te ondersteunen.

Gezonde bodem

Telers behouden alle bollen velden op duurzame wijze met oog voor bodemvruchtbaarheid en bodemweerbaarheid. Telers voeden de bodem en de bodem voedt de bollen. In de bodem heerst een natuurlijke balans tussen verschillende organismen, waardoor het risico op ziekten en plagen voor de bollen afneemt. De teelt van bloembollen wordt afgewisseld en gecombineerd met de teelt van groenbemesters en andere gewassen voor een optimale vruchtwisseling.

Sterke bollen

In een gezonde bodem groeien sterke bollen, waarbij telers zich richten op het versterken van natuurlijke eigenschappen en processen. Een belangrijke rol is weggelegd voor het microbioom, het ecosysteem van micro-organismen die rond de bollen en hun wortels in de bodem leven. Naast het voeden en versterken van de plant boven de grond, is het van belang om het microbioom op een positieve wijze te beïnvloeden. Telers gebruiken een afgewogen combinatie van plantversterkers en biostimulanten zoals mycorrhiza's om de bollen te ondersteunen bij hun ontwikkeling.

Weerbaarheid

Groene hulpmiddelen

Om een goede kwaliteit te kunnen waarborgen, werken telers systematisch aan het voorkomen van ziekten en plagen. Daarnaast kunnen telers door goede monitoring tijdig en op exact de juiste plek de teelt ondersteunen met de inzet van technieken en gewasbeschermingsmiddelen. Ze gebruiken daarvoor middelen met een laag risico voor mens, dier en milieu. Ook tijdens de bewaring van bollen in de schuur wordt gebruik gemaakt van innovatieve technieken en de inzet van biologische bestrijders zoals roofmijten.

De aanpak

Gezonde bodem

Bodembeheer is complex en vraagt om maatwerk per ondernemer, per gewas en per perceel. Om alle bollen velden duurzaam te kunnen beheren zetten we in op:

- Opzetten van een bodemacademie waarin kennis wordt gebundeld over duurzaam bodembeheer met onder meer aandacht voor bodemvruchtbaarheid, bodemvruchtbaarheid, groenbemesters, grondbewerking en organische stof. Deze kennis komt op een praktische en toegankelijke wijze beschikbaar voor alle ondernemers.
- Ontwikkelen van nieuwe teeltplannen waarbij de teelt van bloembollen wordt afgewisseld en gecombineerd met andere gewassen. Voor verschillende situaties zijn verschillende vormen van vruchtwisseling optimaal, waarbij gewassen elkaar versterken.
- Ondersteunen van ondernemers met bodemcoaches. Bodemcoaches zijn gespecialiseerde teeltadviseurs die ondernemers ondersteunen bij een effectieve aanpak per perceel op basis van kennis, meetgegevens en ervaring.

Sterke bollen

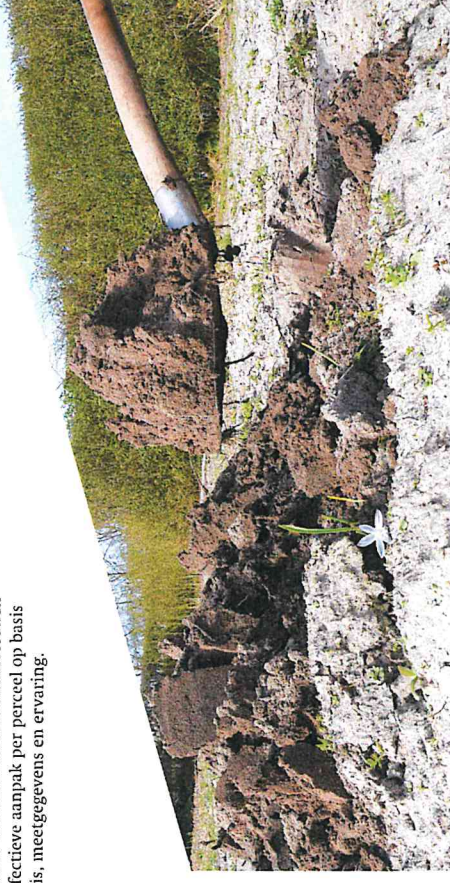
Over het versterken van bloembollen is nog weinig bekend. Om nieuwe kennis te ontwikkelen en te kunnen toepassen, zetten we in op:

- Onderzoeken op fundamenteel niveau op welke wijze de groei van bloembollen kan worden ondersteund.
- Onderzoeken van mogelijk waardevolle plantversterkers en biostimulanten in veldproeven die onafhankelijk zijn opgezet en waarvan de uitkomsten beschikbaar komen voor alle ondernemers.
- Ondersteunen van ondernemers met een actueel aanbod van kennis en informatie over het beïnvloeden van de ontwikkeling van bloembollen.

Groene hulpmiddelen

Telers hebben een gereedschapskist met effectieve middelen en maatregelen nodig waarmee ze de plantveerbaarheid verhogen en de kwaliteit van hun bollen kunnen waarborgen. Om telers met goed gereedschap te laten werken, zetten we in op:

- Onderzoeken van duurzame vormen van gewasbescherming, waaronder biologische bestrijders, mechanische en fysieke technieken en gewasbeschermingsmiddelen met een laag risico voor mens, dier en milieu.
- Ontwikkelen van preventie-, waarschuwing- en monitoringssystemen, waarmee ondernemers op het juiste moment op de juiste plek de teelt kunnen ondersteunen.
- Ondersteunen van ondernemers met een actueel aanbod van kennis en informatie over preventie, monitoring en de inzet van groene hulpmiddelen voor de de versterking en bescherming van het gewas.

Innovatie

Richard Immink
Hoogleraar Bloei en
vermeerdering van
siergewassen, Wageningen
University & Research

“De uitdagingen waar de sector voor staat vragen om een robuuste plant, optimaal aangepast aan steeds wisselende omgevingsfactoren. De basis hiervoor is gedegen fundamentele kennis over de fysiologie en genetica van belangrijke eigenschappen, waaronder ziekteresistentie en vegetatieve vermeerdering. Om deze kennis te implementeren zal eerst technologie ontwikkeld moeten worden om de levenscyclus van bolgewassen substantieel te verkorten gedurende het veredelingsproces.”

Visie voor 2030

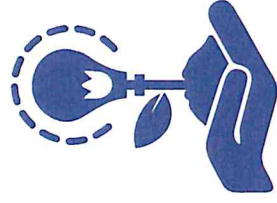
Innovatie zit in de genen van de bloembollensector: zoeken naar nieuwe oplossingen voor uitdagingen in de teelt. Bij de teelt van bollen zorgen slimme innovaties en moderne technologieën voor een efficiënte productiewijze met een hoge kwaliteitsstandaard. De snelle vermeerdering van schoon uitgangsmateriaal legt een stevig fundament voor een gezonde teelt. In een nieuw teeltsysteem voor bloembollen wordt vers plantgoed gebruikt om de verspreiding van ziekten en plagen te voorkomen. De meeste werkzaamheden zijn gemechaniseerd en geautomatiseerd met behulp van robots, sensoren, visionstechnieken en het slimme gebruik van data.

Systeemsprong

Dankzij een systeemsprong in de bloembollenteelt wordt de viciëuze cirkel, van plantgoed naar grote bollen naar plantgoed, doorbroken. Bloembollen kunnen voortaan in een rechte lijn worden geteeld, van uitgangsmateriaal naar verkoopbare bol. De basis ligt bij de snelle vermeerdering van bollen om nieuw plantgoed te kunnen produceren. Nieuwe, sterke rassen kunnen sneller op de markt worden gebracht. Ook wordt het mogelijk om snel nieuwe bollen te produceren na een aantasting door een ziekte of plaag.

Energie neutraal

Terwijl Nederland het gebruik van gas terugbringt, zet de bollensector in op het nog verder terugdringen van het energieverbruik en een toename in het opwekken van duurzame energie. De energiebehoefte van de sector piekt in de zomer tijdens het drogen en bewaren van bloembollen. De sector zet in op innovatieve technieken die de zomerwarme benutting voor de teelt. Daarnaast verbinden ondernemers zich middels ‘smart grids’ met andere energiegebruikers in de regio.

Innovatie

Precisietechnieken

Precisie landbouw, waarbij planten heel nauwkeurig de behandeling krijgen die ze nodig hebben, wordt breed toegepast. Vakmanschap wordt ondersteund door data en door robots die nauwkeuriger kunnen werken dan de mens. Dankzij mechanisatie en automatisering verschuift de behoefte aan arbeid van ‘handjes’ naar ‘knappe koppen’. Op het veld rijden autonome wagens met sensoren die alle handelingen op het ideale moment, plaats specifiek en zeer nauwkeurig uitvoeren. In de schuur kunnen de omstandigheden perfect worden aangepast aan de behoeften van het product. Robot- en visionstechnieken worden ingezet bij de verwerking van bloembollen om de kwaliteit te verhogen.

De aanpak

Systeemsprong

Voor een systeemsprong in de bloembollenteelt is de ontwikkeling van een efficiënte methode voor snelle vermeerdering de belangrijkste eerste stap. We zetten daarom in op:

- Onderzoeken op fundamenteel niveau van de fysiologische processen voor de vermeerdering, groei en bloei van bloembollen.
- Ontwikkelen van technieken voor het snel kunnen vermeerderen van bloembollen.
- Ontwikkelen van nieuwe bedrijfsmodellen op basis van snelle vermeerdering.

Energie neutraal

Door energie neutraal te worden, draagt de bollensector actief bij aan de klimaat aanpak. Hiervoor zetten we in op:

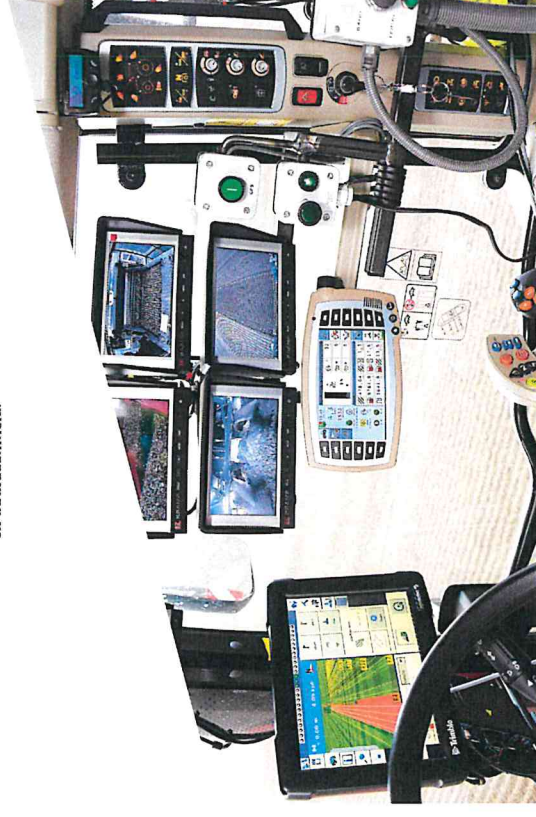
- Ontwikkelen van nieuwe technieken die de zomerwarme benutting voor de piekbehoefte van energie bij het drogen en bewaren van bloembollen.
- Ontwikkelen van innovatieve technieken voor het drogen en bewaren van bloembollen waarbij het energieverbruik wordt vermindert.

- Aansluiten op ‘smart grids’ in de regio waarbij bollenbedrijven samen met andere energiegebruikers werken aan een slimme verdeling van energie.

Precisietechnieken

Met nieuwe technieken kunnen ondernemers een hogere kwaliteit bollen telen op een duurzamere wijze met minder arbeid. Om dit mogelijk te maken, zetten we in op:

- Ontwikkelen van autonome wagens voor de meeste werkzaamheden op het veld, waaronder het zoeken naar (virus)zieke bollen. Met behulp van sensoren en robots kunnen zieke bollen sneller worden gedetecteerd.
- Ontwikkelen van machines voor de verwerking van bloembollen in de schuur waarbij elke bol individueel wordt bekeken met sensoren en visionstechnieken. Bij de verwerking staat de optimale kwaliteit van de bol centraal.
- Ontwikkelen van goede systemen voor het beheer en gebruik van data waarmee ondernemers beter kunnen sturen op kwaliteit en duurzaamheid.

Natuurlijk kapitaal

Koos Biesmeijer

Wetenschappelijk directeur,

Naturalis Biodiversity Center

“Bloembollenvelden staan gelijk aan het Nederlandse landschap en onze economie. Door de natuur echt als partner te zien – en de mogelijkheden van het natuurlijk kapitaal centraal te stellen – kan de weerbaarheid van de bollenteelt verbeteren en de milieulast verminderen. Daarmee blijven bollenvelden een duurzaam onderdeel van ons prachtige landschap en is ook onze toekomst bloemrijk.”

Visie voor 2030

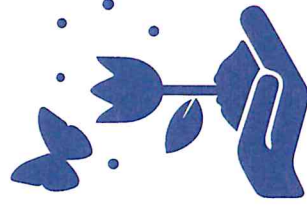
Natuurlijk kapitaal is een fundamenteel van de bloembollensector: de sector maakt op een verantwoorde wijze gebruik van natuurlijke hulpbronnen en draagt bij aan belangrijke natuurwaarden. De bloembollensector heeft een robuust teeltsysteem waarbij de natuur als partner wordt gezien. De sector is een belangrijke schakel in kringlopen en levert meerdere ecosystemendiensten. Telers gaan zuinig om met hun omgeving. De teelt draagt bij aan de natuur met bijzondere aandacht voor vogels en insecten in en rond de bollenvelden.

Samen leven

Bloembollen zijn onderdeel van de natuur. De bollenvelden vormen een uitstekende broedplaats voor vogels als de gele kwikstaart, de Kievit, de veldleeuwrik, de scholekster en de patrijs. Ondernemers werken samen met vrijwilligers aan de natuur op en rond het veld. Bloembollen en groenbesteders zijn een belangrijke voedingsbron voor insecten zoals vlinders, bijen en andere bestuivers. De sector levert een belangrijke bijdrage aan het aanbod van voedsel voor insecten.

Zorg voor de omgeving

Bloembollen worden geteeld in het open veld in het waterrijke Nederland. De teelt is kwetsbaar voor invloeden van buitenaf, maar de omgeving is ook werkt aan een emissieloze teelt door de mogelijke invloeden van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten vanaf het perceel en het erf verder terug te dringen. Zorg voor de omgeving is inherent aan de verantwoordelijkheid van het ondernemerschap.

Natuurlijk kapitaal

Ecosystemendiensten

De sector heeft een belangrijke rol in meerdere ecosystemendiensten en is onderdeel van verschillende kringlopen. De teelt is robuust door de sterke wisselwerking met de natuur. Telers dragen met hun bollenvelden bij aan maatregelen in het kader van klimaatadaptatie waarmee zij de negatieve effecten van de klimaatverandering tegengaan. Belangrijke ecosystemendiensten zijn het reguleren van water door het waterbergend vermogen van de bollenvelden, het vastleggen van koolstof (CO₂) in de bodem en de bestrijding van plagen in het gewas door natuurlijke vijanden.

De aanpak

Samen leven

Bij samen leven hoort samen leren. Om samen te kunnen leren, is het van belang om elkaar te ontmoeten en samen ervaringen op te doen. Daarom zetten we in op:

- Ontwikkelen van praktische handvatten voor ondernemers om de bollenvelden nog aantrekkelijker te maken voor vogels en insecten.
- Opzetten van nieuwe samenwerkingsverbanden met vrijwilligers die samen met ondernemers werken aan natuur op het veld.
- Ontwikkelen en delen van kennis over de relatie tussen bloembollen en insecten, waaronder vlinders, bijen en andere bestuivers.

Zorg voor de omgeving

Om invloeden van de teelt op de omgeving verder terug te dringen, zijn nieuwe technieken nodig. Daarom zetten we in op:

- Ontwikkelen van technieken en maatregelen voor een emissieloos erf waarbij alleen schoon water in het milieu terechtkomt.
- Ontwikkelen van technieken en maatregelen waarbij de emissie van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten vanaf het perceel wordt teruggebracht.
- Ondersteunen van ondernemers met een actueel aanbod van kennis en informatie over technieken en maatregelen voor het zuinig omgaan met de omgeving.

Ecosystemendiensten

De bloembollensector kan een grotere rol spelen in ecosystemendiensten ter versterking van de teelt en de omgeving. Om dat te stimuleren, zetten we in op:

- Ontwikkelen en stimuleren van maatregelen waarmee ondernemers op een effectieve wijze gebruik kunnen maken van natuurlijke vijanden.
- Ontwikkelen van maatregelen die bijdragen aan klimaatadaptatie, met name gericht op het beter reguleren van zoet (regen)water op bollenvelden.
- Ontwikkelen van maatregelen voor het vastleggen van koolstof in de bodem en het hergebruik van grondstoffen zoals fosfaat.

Direct aan de slag

Vitale Teelt heeft 2030 als horizon, wat soms nog ver weg lijkt. Deze visie geeft daarom niet alleen een vergezicht, maar zet ook de actielijnen uit voor de komende vijf jaar. Niet afwachten, maar direct beginnen met wat nodig is.

Actielijnen

Weerbaarheid

- Gezonde bodem:**
- opzetten bodemacademie
 - ontwikkelen nieuwe teeltsystemen
 - inzetten bodemcoaches

Innovatie

- Systeemsproming:**
- opzetten fundamenteel onderzoek fysiologische processen
 - ontwikkelen vermeerderingstechnieken
 - ontwikkelen bedrijfsmodellen

Natuurlijk kapitaal

- Samen leven:**
- vergroten aantrekkingskracht vogels en insecten
 - bevorderen natuur op veld
 - vergroten kennis relatie bollen en insecten

Sterke bollen:

- opzetten fundamenteel onderzoek
- uitvoeren veldproeven
- plantversterkers en biostimulanten
- ondersteunen ondernemers met actuele kennis

Energieneutraliteit:

- ontwikkelen technieken voor energie-efficiënte
- reduceren energieverbruik
- drogen en bewaren
- aansluiten op 'smart grids' in regio

Zorg voor de omgeving:

- ontwikkelen emissieloos erf
- terugbrengen emissie vanaf perceel
- ondersteunen ondernemers met actuele kennis

Groene hulpmiddelen:

- onderzoeken duurzame vormen gewasbescherming
- ontwikkelen preventie-, waarschuwings- en monitoringssystemen
- ondersteunen ondernemers met actuele kennis

Precisie technieken:

- ontwikkelen autonome veldwagens
- verwerken bloembollen met nieuwe technieken
- ontwikkelen datasystemen

Ecosysteemdiensten:

- bevorderen inzet natuurlijke vijanden
- ontwikkelen maatregelen voor klimaatadaptatie
- vastleggen CO₂ en hergebruik grondstoffen

Samen naar beter

De visie Vitale Teelt 2030 is geen eindpunt, maar een belangrijke start. De visie is de aanzet om te komen tot een brede samenwerking die nodig is om stappen te zetten voor de benodigde verduurzaming die leidt tot een vitale sector. Vier partijen in de bloembollensector hebben hiertoe het initiatief genomen:

- Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB), de ketenorganisatie voor bedrijven in de bloembollensector
- Wageningen University & Research, de onderzoeksinstelling voor fundamenteel en strategisch toegepast onderzoek in de bloembollensector
- Greenport Duin- en Bollenstreek, het internationale centrum voor de veredeling, teelt en handel in bloembollen
- GreenPort Noord-Holland Noord, het grootste productiecentrum van bloembollen ter wereld

Deze vier initiatiefnemers hebben gesproken met veel ondernemers die actief zijn op het gebied van de veredeling, teelt en handel van bollen en bloemen. Ook is gesproken met diverse maatschappelijke organisaties, onderzoekers, toeleveranciers, adviseurs, overheden en andere betrokken partijen. Op basis van alle gesprekken is de visie Vitale Teelt 2030 tot stand gekomen.

Route naar 2030

Nu is het tijd om deze visie om te zetten in actie, de samenwerking verder uit te breiden en alle belanghebbende partijen van binnen en buiten de sector aan Vitale Teelt 2030 te verbinden. Gezamenlijk werken we aan een stevig onderzoeks- en uitvoeringsprogramma voor de bloembollensector op weg naar 2030. Bij lopende initiatieven wordt aansluiting gezocht en er wordt voortdurend gezocht naar nieuwe inzichten die kunnen worden toegevoegd.

De partners van Vitale Teelt dragen actief bij aan het realiseren van de visie, werken samen met andere partners en staan bovenal voor een duurzame toekomst van de bloembollenteelt in Nederland. Samen maken we de Nederlandse bloembollensector sterker!

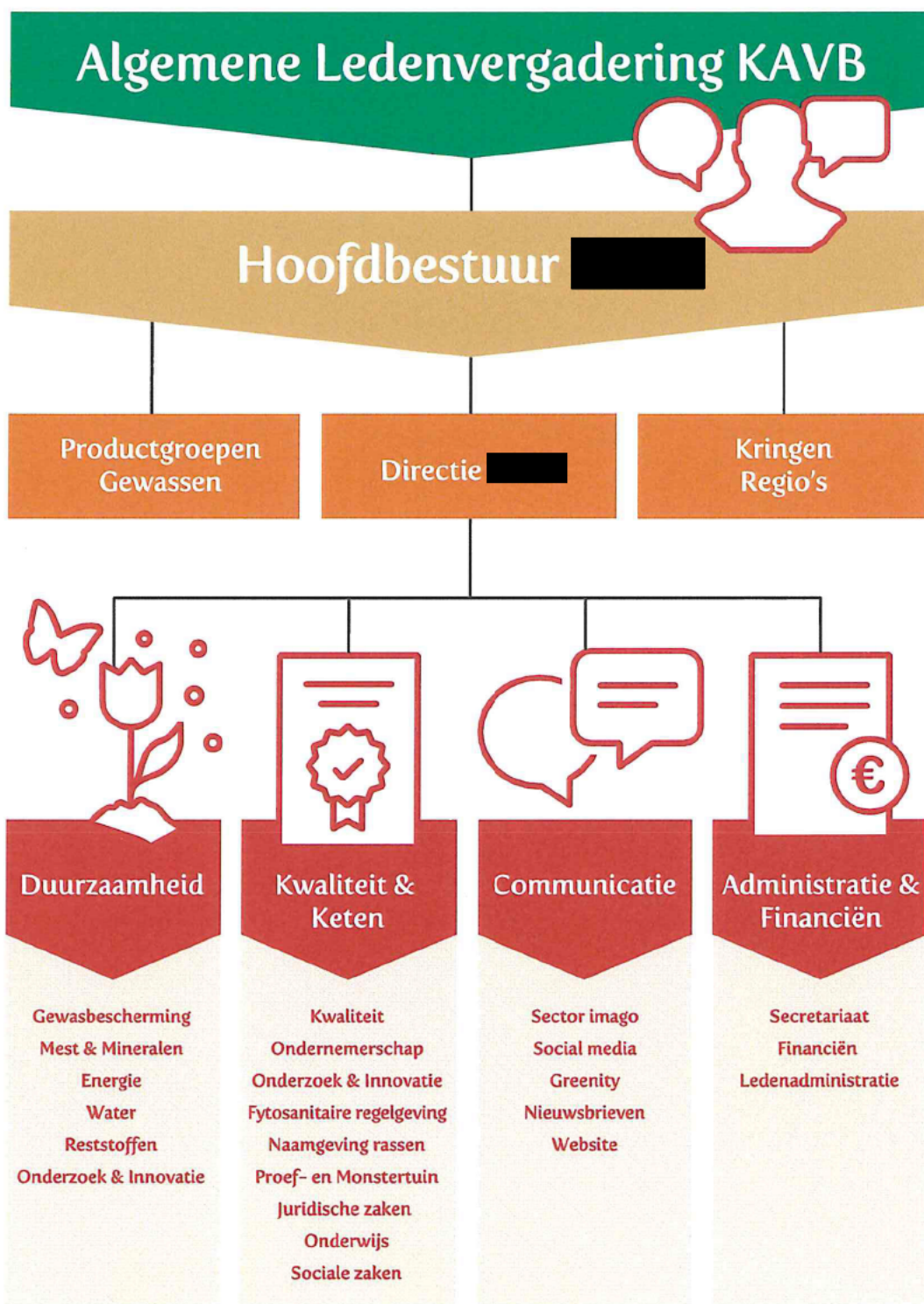

***Samen maken we
de Nederlandse
bloembollensector
sterker!***

Bijlage 3

Organogram KAVB

Bijlage 4

LH / 2020.028885.01

d.d. 18 mei 2020

Statuten [REDACTED]

Heden achttien mei tweeduizend twintig verscheen voor mij, mr. Arie Jan Roodhorst, notaris met als plaats van vestiging Hillegom:

de heer [REDACTED], te dezer zake handelende in zijn hoedanigheid van algemeen voorzitter van en als zodanig deel uitmakend van het hoofdbestuur van de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid: [REDACTED]

[REDACTED], statutair gevestigd te

[REDACTED], kantooradres [REDACTED], [REDACTED], ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer [REDACTED]

[REDACTED], voornoemd, hierna ook te noemen 'de vereniging'.

De verschenen persoon, handelend als gemeld, verklaart dat de doorlopende tekst van de statuten van de vereniging, thans luidt als volgt:

HOOFDSTUK I

Naam en zetel

Artikel 1

1. De vereniging draagt de naam: "[REDACTED]" en is gevestigd te [REDACTED].
2. De vereniging, opgericht op een juli achttienhonderd zestig, is met ingang van een juli achttienhonderd tachtig opnieuw aangegaan voor de tijd van negenentwintig jaren en zes maanden. Bij het verstrijken van laatstgenoemd tijdvak werd de vereniging wederom aangegaan voor de tijd van negenentwintig jaren en zes maanden en alzo tot een juli negentienhonderd negenendertig. Bij het verstrijken van laatstgenoemd tijdvak werd de vereniging wederom aangegaan voor de tijd van negenentwintig jaren en zes maanden, alzo tot een januari negentienhonderd negenenzestig. Bij het verstrijken van laatstgenoemd tijdvak werd de vereniging wederom aangegaan voor de tijd van negenentwintig jaren twee maanden, alzo tot ultimo februari negentienhonderd achtennegentig. Zij is met ingang van zestien juli negentienhonderd negenenzeventig aangegaan voor onbepaalde tijd.
3. Het verenigingsjaar loopt van een januari tot en met eenendertig december.

HOOFDSTUK II

Begripsbepalingen

Artikel 2

1. De vereniging: de [REDACTED].
2. Het hoofdbestuur: het bestuur der vereniging.
3. De kringen: de regionale verenigingen met beperkte rechtsbevoegdheid als bedoeld in artikel 2:30 van het Burgerlijk Wetboek, die ressorteren onder de vereniging.
- 3a. De regio: het werkgebied van een of meer samenwerkende kringen.
4. De afdelingen: de plaatselijke verenigingen met beperkte rechtsbevoegdheid als bedoeld in artikel 2:30 van het Burgerlijk Wetboek, die onderdeel vormen van de kringen.
5. De algemene (leden)vergadering: het orgaan, gevormd door de afgevaardigden van de kringen en/of afdelingen, en het hoofdbestuur.
6. Vak- en productgroepen: groepen van leden binnen de vereniging rond een product of specialisme.
7. Sectie: een geleding binnen een vakgroep.
8. De algemeen voorzitter: de voorzitter van de vereniging.
9. De directie: de directeuren.
10. Het secretariaat: de uitvoeringsorganisatie van de vereniging.
11. Bloembollen: bloembollen, alsmede bol-, knol- of wortelgewassen, welke tot de bloembollen plegen te worden gerekend alsmede vaste planten.
12. Bolbloemen: bloemen, welke van bloembollen worden geteeld of daaruit worden getrokken of gebroeid.
13. Huishoudelijk reglement: het reglement, door de algemene vergadering vastgesteld, ter uitwerking van het bepaalde in de statuten.

HOOFDSTUK III

Doel en middelen

Artikel 3

1. Het doel van de vereniging is het behartigen van de belangen van de leden met een nadruk op de vaktechnische en vakeconomische belangen van de leden die zich bezighouden met de veredeling van -, de productie van -, en/of de handel in bloembollen en/of bolbloemen, alsmede de behartiging van de algemene belangen van het bloembollenvak, alles in de breedste zin van het woord.
2. Zij tracht dit doel te bereiken:
 - a. door het behartigen van de belangen van de aangesloten leden bij andere organisaties en instellingen en bij overheden;
 - b. door het, door middel van haar instellingen en werkzaamheden, verlenen van diensten aan de leden;
 - c. door samenwerking met andere organisaties en instellingen, die in soortgelijke of aanverwante richting werkzaam zijn;
 - d. door het bevorderen van het onderzoek ten behoeve van de sector;
 - e. door het verspreiden en bevorderen van vakkennis en het verstrekken van specifieke bedrijfsinformatie;
 - f. door het bevorderen van de gezondheid en de kwaliteit van de producten;
 - g. door het bevorderen van de afzet;
 - h. door het optreden als nationale en internationale registratieautoriteit en het organiseren van bloemenkeuringen;
 - i. door het inrichten en onderhouden van een proef- en monstertuin;
 - j. door het in en buiten rechte behartigen van de collectieve belangen van de leden, en door het op verzoek van een of meer van haar leden vertegenwoordigen van hen in en buiten rechte ter bescherming van hun rechtstreeks betrokken belangen van economische, sociale, culturele en/of maatschappelijke aard, op agrarisch gebied;
 - k. door het uitgeven, het mede uitgeven of doen uitgeven van een verenigingsblad;
 - l. door het (mede) in stand houden van een "Scheidsgerecht voor de Bloembollensector";
 - m. door het vaststellen van een "Handelsreglement voor de Bloembollenhandel";
 - n. door het in stand houden of doen houden van een vakbibliotheek;
 - o. door het houden van vergaderingen en bijeenkomsten en door alle andere geoorloofde en wettige middelen, welke het bereiken van het doel der vereniging kunnen bevorderen;
 - p. door het voeren van overleg en onderhandelingen met werknemersorganisaties, alsmede het aangaan van collectieve arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK IV

Leden, hun rechten en verplichtingen

Artikel 4

1. De vereniging kent bedrijfsleden, persoonlijke leden, bijzondere leden, ere-voorzitters, ere-leden, en donateurs.
2. Bedrijfsleden zijn die bedrijven, ongeacht hun rechtsvorm, die de veredeling en/of teelt van bloembollen en/of bolbloemen uitoefenen, alsmede bedrijven die bloembollen en/of bolbloemen verhandelen.

Tevens kunnen bedrijfslid zijn verenigingen van bedrijven als hiervoor bedoeld in welke rechtsvorm dan ook, die ten doel hebben de veredeling, teelt en/of afzet van die bedrijven (bindend) te regelen, mits die bedrijven ook zelf bedrijfslid zijn van de vereniging.

Bedrijfsleden worden binnen de vereniging vertegenwoordigd door de eigenaar of zijn gevolmachtigd vertegenwoordiger, dan wel, indien het betreft een rechtspersoon of een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap, door een door het in het betrokken bedrijf of vereniging van bedrijven bevoegd gezag gevolmachtigd vertegenwoordiger.

3. Persoonlijke leden zijn medewerkers, bestuurders of vennoten van bedrijfsleden die niet als vertegenwoordiger van het bedrijf, als bedoeld in lid 2. van dit artikel, zijn aangewezen.
4. Bijzondere leden zijn personen, bedrijven, organisaties of instellingen die de doelstellingen van de vereniging onderschrijven en belangstelling hebben voor de activiteiten of diensten van de vereniging, doch die niet zelf bedrijfslid of persoonlijk lid van de vereniging kunnen zijn.
5. Ere-voorzitters en ere-leden zijn personen die zich buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor het bloembollenvak of voor de vereniging en op voorstel van het hoofdbestuur door de algemene vergadering als zodanig zijn benoemd. De wijze van hun benoeming wordt bij huishoudelijk reglement bepaald.
6. Donateurs zijn personen, bedrijven of instellingen, welke belangstelling hebben voor het werk van de vereniging, doch die niet zelf bedrijfslid, of persoonlijk lid, of bijzonder lid van de vereniging kunnen zijn.

Aanmelding

Artikel 5

1. Aanmeldingen voor het lidmaatschap dienen schriftelijk plaats te vinden bij het landelijk secretariaat van de vereniging.
2. Van de aanmelding wordt in het verenigingsblad kennis gegeven.
3. Indien binnen een bij huishoudelijk reglement te bepalen termijn na de kennisgeving van aanmelding geen bezwaren zijn binnengekomen, wordt de aanmelder als bedrijfslid, persoonlijk lid, bijzonder lid of donateur ingeschreven.
4. Indien bezwaren zijn binnengekomen beslist het hoofdbestuur over de toelating als lid of donateur na overleg met het bestuur van de betrokken kring of afdeling. Het hoofdbestuur is te allen tijde bevoegd - ook indien geen bezwaren zijn binnengekomen - om, indien naar zijn mening toelating niet in het belang van de vereniging is, deze zonder opgave van redenen te weigeren.
5. Personen, bedrijven of instellingen die, naar de mening van het hoofdbestuur, in belangrijke mate betrokken zijn bij het bloembollenvak kunnen slechts als bijzonder lid, doch niet als donateur worden ingeschreven.

Rechten en plichten

Artikel 6

1. Bedrijfsleden, persoonlijke leden, ere-voorzitters, ere-leden en bijzondere leden hebben stemrecht in de vergadering van de kring en/of afdeling waartoe zij behoren. Indien de te nemen beslissing een vak-economisch belang betreft onthouden de persoonlijke leden, de ere-voorzitters en de bijzondere leden zich van stemming; zij hebben ter zake geen stemrecht. Voor zover hierin niet nader is voorzien in statuten en/of huishoudelijk reglement van de vereniging, kring of

afdeling, beslist het bestuur van de kring of afdeling of het te behandelen onderwerp als vak-economisch belang moet worden aangemerkt en doet hiervan voorafgaand aan de beraadslaging over het onderwerp mededeling aan de vergadering.

2. Donateurs hebben het recht de algemene vergadering van de vereniging alsook de vergadering van de kring en/of afdeling waartoe zij behoren bij te wonen; zij hebben geen stemrecht.
3. Het stemrecht in de algemene vergadering van de vereniging is voorbehouden aan de afgevaardigden van kringen. In hoofdstuk VIII van deze statuten zijn hierover nadere bepalingen opgenomen.
4. De leden en donateurs zijn verplicht de statuten en reglementen van de vereniging, kring en afdeling na te leven, de belangen van de vereniging niet te schaden en alle overige verplichtingen te aanvaarden en na te komen welke uit het lidmaatschap voortvloeien.
5. De bedrijfsleden en persoonlijke leden betalen jaarlijks een contributie, waarvan de grondslag en het bedrag bij huishoudelijk reglement worden vastgesteld. De algemene vergadering kan besluiten dat bovendien in het algemeen vak- of verenigingsbelang, gedurende een of meerdere jaren een bijzondere contributie geheven zal worden. Een zodanig besluit vereist de meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte geldige stemmen.
6. De leden machtigen door hun toetreding tot de vereniging het hoofdbestuur om voor de vaststelling van de jaarlijkse contributie gebruik te maken van de gegevens, die omtrent hun bedrijven bij het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, het Productschap Tuinbouw en/of de Bloembollenkeuringsdienst, dan wel hun rechtsopvolgers, zijn geregistreerd.
7. Leden, die bezwaar hebben tegen een machtiging als bedoeld in lid 6 van dit artikel brengen dit schriftelijk ter kennis van het hoofdbestuur. Het hoofdbestuur kan onder voorwaarden gericht op het anderszins door het lid verschaffen van de benodigde gegevens, ontheffing verlenen van het in het lid 6 van dit artikel bepaalde.
8. Ere-voorzitters en ere-leden kunnen door het hoofdbestuur na verkrijging van hun ere-titel geheel of gedeeltelijk worden vrijgesteld van contributiebetaling.
9. De contributie voor bijzondere leden wordt door het hoofdbestuur vastgesteld. De hiervoor door het hoofdbestuur noodzakelijk geachte informatie wordt door het bijzondere lid op eerste aanvraag verstrekt.
10. Het hoofdbestuur kan op een gemotiveerd verzoek van een lid gehele of gedeeltelijke vrijstelling verlenen van de plicht tot contributiebetaling. Een dergelijke vrijstelling geldt voor de duur van een jaar doch kan opnieuw worden verleend.
11. De algemene vergadering kan op voorstel van het hoofdbestuur besluiten tot het verlenen van een korting op de contributie voor bedrijfsleden die zijn aangesloten bij een andere belangenvereniging in de agrarische sector. Een dergelijke korting bedraagt maximaal dertig procent (30%) van de basiscontributie en/of van het contributiedeel dat betrekking heeft op de bedrijfsmatige activiteiten van die leden.
12. De donateurs ondersteunen de vereniging door een bijdrage waarvan het minimum door het hoofdbestuur wordt bepaald.

Einde van het lidmaatschap

Artikel 7

1. Het lidmaatschap eindigt:

- a. door opzegging;
 - b. door opheffing of beëindiging van het bedrijf door het lid en door overname of fusie van het bedrijf;
 - c. door overlijden van het lid;
 - d. door het niet betalen van contributie of bijdragen, waartoe betrokkene gehouden is; de vereniging behoudt hierbij haar recht op de achterstallige bedragen;
 - e. door royement;
 - f. door het niet meer voldoen aan de vereisten, welke in statuten of reglementen van de vereniging zijn gesteld.
2. Het hoofdbestuur is bevoegd een bedrijfslid, een persoonlijk lid of een bijzonder lid, dat, of een donateur, die, naar het oordeel van het hoofdbestuur de goede naam van het bloembollenvak of van de vereniging ernstig schaadt of heeft geschaad, te royeren. Het hoofdbestuur gaat hiertoe niet over dan na advies te hebben ingewonnen bij het bestuur van de kring of afdeling waartoe deze behoort en na de betrokkene in de gelegenheid te hebben gesteld zich te rechtvaardigen.
3. Voorts kan het hoofdbestuur een bedrijfslid, een persoonlijk lid, een bijzonder lid of een donateur royeren, wanneer het hoofdbestuur gebleken is dat betrokkene zich niet houdt aan de bepalingen van de statuten, of van een of meer reglementen van de vereniging.
4. Van een besluit als bedoeld in lid 2 en 3 van dit artikel wordt betrokkene ten spoedigste met opgave van redenen in kennis gesteld. Tegen een dergelijk besluit staat voor betrokkene beroep open bij de algemene vergadering binnen een maand na ontvangst van de kennisgeving. Gedurende de looptijd van het beroep is betrokkene geschorst. Voor de behandeling van een dergelijk beroep kunnen in het huishoudelijk reglement nadere bepalingen worden gesteld.
5. Een lid kan zijn lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat een besluit waarbij zijn rechten zijn beperkt of zijn plichten zijn bezwaard, hem is bekend geworden of medegedeeld; het besluit is alsdan niet op hem van toepassing. Deze bevoegdheid van opzegging is niet van toepassing bij wijziging van het arbitrage- en handelsreglement van de vereniging en evenmin bij wijziging van geldelijke rechten en plichten.

Artikel 8

Indien het lidmaatschap ophoudt door opzegging blijft betrokkene verplicht de door hem verschuldigde contributie over het gehele verenigingsjaar te voldoen, ongeacht de datum waarop de opzegging plaatsvindt.

Opzegging, anders dan bedoeld in artikel 36 lid 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, kan slechts plaatsvinden op een in het huishoudelijk reglement nader te bepalen termijn.

HOOFDSTUK V

Kringen

Artikel 9

1. De leden worden georganiseerd in kringen op basis van een regionale indeling.
2. Het hoofdbestuur bepaalt het aantal kringen.
3. Het hoofdbestuur stelt statuten vast voor de kringen. Deze mogen niets bevatten

dat in strijd is met de statuten en de reglementen van de vereniging. De kringen kunnen de statuten nader uitwerken in een huishoudelijk reglement voor de kring, dat bij vaststelling en wijziging is onderworpen aan de goedkeuring van het hoofdbestuur.

4. De kring kent een kringsbestuur waarvan de samenstelling en wijze van benoeming in de kringstatuten zijn geregeld.
5. De kring beschikt over een kringsecretaris, die door de directie, in overleg met het kringbestuur wordt aangesteld.
6. Binnen de kringen kunnen afdelingen, studieclubs en commissies functioneren. Zij werken binnen de doelstellingen van de kring.
7. Inzake het stemrecht in kringvergaderingen voorziet artikel 6 lid 1 van deze statuten.
8. Nadere regelen betreffende de inrichting en de werkwijze van de kringen worden in de statuten van de kringen gegeven.

Artikel 10

Het doel van de kringen is, binnen de vereniging en het doel van de vereniging de behartiging van de belangen van aangesloten leden, indien en voor zover deze van regionale of plaatselijke aard zijn binnen de streek, waarvoor een kring is gevormd. Het bestuur van de kring handelt in deze in overleg met het hoofdbestuur.

HOOFDSTUK VI

De afdelingen

Artikel 12

Bedrijfsleden en persoonlijke leden in dezelfde gemeente of in elkaars nabijheid woonachtig of gevestigd, kunnen zich tot een afdeling verenigen. Afdelingen opereren binnen het kader van de kringen van de vereniging.

Tot het vormen van een afdeling worden tenminste tien bedrijfsleden vereist.

Artikel 13

1. Afdelingen dienen als zodanig door het hoofdbestuur te worden erkend. Het erkennen van de afdelingen geschiedt door het hoofdbestuur op aanmelding van de betrokkenen, onder bereidverklaring dat zij zich aan de bepalingen van de statuten en reglementen van de vereniging onderwerpen.
2. Het hoofdbestuur stelt statuten vast voor de afdelingen. Deze mogen niets bevatten dat in strijd is met de statuten en de reglementen van de vereniging en kring. De afdelingen kunnen de statuten nader uitwerken in een huishoudelijk reglement voor de afdeling, dat bij vaststelling en wijziging is onderworpen aan de goedkeuring van het hoofdbestuur.
3. Inzake het stemrecht in afdelingsvergaderingen voorziet artikel 6 lid 1 van deze statuten.
4. Nadere regelen betreffende de inrichting en de werkwijze van de afdelingen worden in de statuten van de afdelingen gegeven.

HOOFDSTUK VII

De product- en vakgroepen

Artikel 14

1. De vereniging kent product- en vakgroepen, die adviserend optreden voor het hoofdbestuur.
2. Product- en vakgroepen worden ingesteld door het hoofdbestuur dat daarbij regels kan stellen omtrent de samenstelling van het bestuur en het functioneren

van de groepen.

3. Product- en vakgroepen bestaan uit leden die zich bedrijfsmatig met dezelfde producten of specialismen bezighouden.
4. De deelname aan de werkzaamheden van deze product- en vakgroepen staat open voor alle leden van de vereniging.
5. De groepen kennen een bestuur waarvan de leden door het hoofdbestuur op voordracht van de kringen of secties worden benoemd.

Artikel 15

Elke groep heeft haar zetel op het secretariaat van de vereniging.

HOOFDSTUK VIII

De algemene vergadering

Artikel 16

1. Jaarlijks wordt ten minste een algemene vergadering gehouden, bij voorkeur in het eerste of in het vierde kwartaal.
2. In deze vergadering wordt onder andere het jaarverslag aan de orde gesteld en worden de financiële rekening en verantwoording, alsmede de begroting aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd.
3. Het hoofdbestuur bepaalt de plaats en de tijd waarop een algemene vergadering wordt gehouden, met dien verstande, dat oproeping hetzij schriftelijk, hetzij door elektronische kennisgeving, hetzij door publicatie en tenminste veertien dagen voor de datum van de vergadering geschiedt. De wijze van oproeping wordt bij huishoudelijk reglement bepaald.

Artikel 17

Indien tenminste dertig bedrijfsleden hun verlangen daartoe met opgave van redenen schriftelijk aan het hoofdbestuur te kennen geven, is het hoofdbestuur verplicht binnen veertien dagen een algemene vergadering uit te schrijven, zulks op een termijn, welke niet langer dan vier weken bedraagt.

Artikel 18

De algemene vergadering bestaat uit het hoofdbestuur en de afgevaardigden van de kringen. De leiding van de vergadering berust bij de algemeen voorzitter en - bij diens ontstentenis - bij de vice-voorzitter van de vereniging.

De leden van het hoofdbestuur oefenen in deze vergadering geen stemrecht uit.

De ere-voorzitters, de ere-leden, bijzondere leden en donateurs hebben het recht de algemene vergadering bij te wonen evenals de vertegenwoordigers van de bedrijfsleden en de persoonlijke leden; zij kunnen, na de afgevaardigden, aan de beraadslagingen deelnemen doch hebben in de vergadering geen stemrecht.

Artikel 19

De kringen kiezen uit hun midden elk tenminste vijf afgevaardigden. De afgevaardigden hebben vrij mandaat. Het aantal stemmen, hetwelk de stemgerechtigde afgevaardigden van een kring of afdeling kunnen uitbrengen wordt nader geregeld in het huishoudelijk reglement van de vereniging. De blanco stemmen worden afzonderlijk vermeld en meegeteld in het totaal aantal uit te brengen stemmen. In het huishoudelijk reglement van de vereniging en/of in de statuten van de kringen en afdelingen kunnen nadere regels worden opgenomen over de relatie tussen kringen en afdelingen inzake de voorbereiding op de agenda van de algemene vergadering.

Artikel 20

1. Alle besluiten van de algemene vergadering worden met meerderheid van stemmen genomen, tenzij in deze statuten anders is bepaald. Van een meerderheid is slechts sprake als deze tot stand komt op basis van de stemmen van tenminste drie kringen en/of regio's. Bij staking van stemmen wordt, na heropening van de beraadslaging, een herstemming gehouden. Bij herhaalde staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
2. Bij verkiezing van personen wordt schriftelijk gestemd, tenzij slechts een persoon kandidaat is gesteld. Indien na een herhaalde vrije stemming niemand de absolute meerderheid verkrijgt, heeft een herstemming plaats tussen twee personen, die in de laatst voorafgaande stemming de meeste stemmen op zich verenigden. Indien meer dan twee personen in de laatst voorafgaande stemming het grootste en zelfde aantal stemmen hebben verkregen wordt tussen hen allen herstemd. Bij herhaalde staking van stemmen beslist het lot.
3. Voorstellen die aan het oordeel van de algemene vergadering onderworpen worden, worden als regel slechts eenmaal behandeld. Het hoofdbestuur kan bepalen om in bijzondere gevallen, zulks naar zijn oordeel, de beslissing omtrent die voorstellen tot een volgende algemene vergadering uit te stellen.
4. Nadere regelen met betrekking tot de algemene vergadering, haar bijeenroeping en werkwijze, worden in het huishoudelijk reglement gegeven.

HOOFDSTUK IX

Het hoofdbestuur

Artikel 21

1. Het hoofdbestuur bestaat uit de algemeen voorzitter en vijf leden. De leden van het hoofdbestuur en hun plaatsvervanger dienen een vertegenwoordiging van een bedrijfslid, dan wel persoonlijk lid van de vereniging te zijn. Elk van de leden van het hoofdbestuur vertegenwoordigt een kring of regio. De voordracht aan de algemene vergadering van te benoemen hoofdbestuursleden vindt plaats door een selectiecommissie onder leiding van de algemeen voorzitter na openbare bekendmaking van een vacante zetel in de betreffend kring of regio. In het huishoudelijk reglement van de vereniging worden hiertoe nadere regels gegeven. De benoeming van hoofdbestuursleden vindt plaats door de algemene vergadering.
- 1a. Het hoofdbestuur kan aan de algemene vergadering voorstellen een vertegenwoordiger van andere geledingen van de vereniging te benoemen tot adviserend lid van het hoofdbestuur.
2. Tot lid van het hoofdbestuur kunnen slechts personen worden benoemd die tenminste het voorafgaande jaar bedrijfslid dan wel persoonlijk lid van de vereniging zijn geweest.
3. Personen die de leeftijd van vijfenzeftig jaren hebben bereikt kunnen niet tot lid van het hoofdbestuur worden benoemd. Een zitting hebbend lid dat de leeftijd van vijfenzeftig jaren bereikt, kan voor de verdere duur van de periode voor welke hij zitting heeft lid van het hoofdbestuur blijven.
4. Nadere regelen betreffende de benoeming, zittingsperiode, het aftreden en ontslag van leden van het hoofdbestuur, worden in het huishoudelijk reglement gegeven, met dien verstande, dat de algemene vergadering te allen tijde bevoegd is een lid van het hoofdbestuur te ontslaan.

Artikel 22

Het hoofdbestuur kan, als daartoe aanleiding bestaat, besluiten een dagelijks bestuur te vormen, bestaande uit de algemeen voorzitter en leden van het hoofdbestuur. Het hoofdbestuur bepaalt bij dit besluit ook welke de taken en bevoegdheden zijn van dit dagelijks bestuur. Een dergelijk besluit behoeft een twee/derde meerderheid van het hoofdbestuur en zal ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering.

Artikel 23

In de vergaderingen van het hoofdbestuur hebben de algemeen voorzitter en ieder van de aanwezige leden een stem. Bij staking van stemmen wordt een voorstel geacht te zijn verworpen, tenzij de algemeen voorzitter beslist dat in de eerstvolgende vergadering het voorstel opnieuw in stemming dient te worden gebracht. Indien alsdan opnieuw de stemmen staken wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Artikel 24

1. De vereniging wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het hoofdbestuur, dan wel de algemeen voorzitter, of diens plaatsvervanger tezamen met een directielid.
2. Wanneer besprekingen worden gevoerd over onderwerpen, waarbij de belangen van enerzijds de telers en anderzijds de telers-exporteurs, exporteurs of handelaren uiteen kunnen lopen, doet het hoofdbestuur zich vertegenwoordigen door de algemeen voorzitter en/of leden van het hoofdbestuur die de export van of de handel in bloembollen en/of bolbloemen niet beoefenen.
3. De handhaving van de statuten en reglementen en de uitvoering van besluiten van de algemene vergadering zijn opgedragen aan het hoofdbestuur.
4. Het hoofdbestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen en tot het sluiten van overeenkomsten, waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. Het hoofdbestuur zal hiertoe niet overgaan dan na verkregen machtiging van de algemene vergadering, tenzij het sluiten van zodanige overeenkomst, naar zijn oordeel, in het belang van het bloembollenvak of van de vereniging geen uitstel gedooft.

Artikel 25

Het hoofdbestuur kan, al dan niet tot wederopzegging, taken en bevoegdheden delegeren aan hoofdbestuursleden of aan de algemeen voorzitter of aan het secretariaat.

Artikel 26

Adviezen van product- of vakgroepen worden als regel door het hoofdbestuur overgenomen. Indien het hoofdbestuur echter van mening is dat het advies van de product- of vakgroep in strijd is met het algemeen vakbelang of het verenigingsbelang, is het hoofdbestuur bevoegd daarvan af te wijken. Het hoofdbestuur besluit hiertoe niet dan na het bestuur van de betrokken product- of vakgroep nader te hebben gehoord.

Artikel 27

Aan het hoofdbestuur (en eventueel het dagelijks bestuur) is tenminste een directielid toegevoegd. Deze heeft in de vergaderingen van het hoofdbestuur (en eventueel het dagelijks bestuur) een adviserende stem.

Artikel 28

Aan het hoofdbestuur kunnen adviseurs worden toegevoegd. Omtrent de aanwijzing beslist het hoofdbestuur. Adviseurs hebben een adviserende stem.

HOOFDSTUK X

De algemeen voorzitter

Artikel 29

De algemeen voorzitter wordt gekozen door de algemene vergadering, telkens voor een termijn van drie jaren, uit door de kringen en/of het hoofdbestuur te stellen kandidaten. Hij is bij aftreden terstond herkiesbaar. Nadere regelen betreffende de verkiezing, de zittingsperiode, het aftreden en het ontslag van de algemeen voorzitter worden in het huishoudelijk reglement gegeven.

Artikel 30

De algemene vergadering kan op voorstel van het hoofdbestuur een niet meer fungerend algemeen voorzitter tot ere-lid, en – in bijzondere gevallen – tot ere-voorzitter benoemen. Hierop zijn van toepassing de regelen, die in het huishoudelijk reglement ter zake van benoeming tot ere-leden zijn gegeven.

Artikel 31

De algemeen voorzitter kan te allen tijde door de algemene vergadering worden ontslagen. Tenzij zulks geschiedt op voorstel van het hoofdbestuur is voor het hier bedoelde besluit van de algemene vergadering een meerderheid van twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen vereist.

HOOFDSTUK XI

De directie

Artikel 32

De vereniging kent een directie die door het hoofdbestuur wordt benoemd en ontslagen.

Artikel 33

Het hoofdbestuur stelt de taken en bevoegdheden van de directie vast en legt dit vast in een directiestatuut.

Artikel 34

De tot het secretariaat van de vereniging behorende medewerk(st)ers worden door de directie onder goedkeuring van het hoofdbestuur, benoemd en ontslagen. De salariëring en de arbeidsvoorwaarden worden door de directie, onder goedkeuring van het hoofdbestuur, vastgesteld.

Artikel 35

Bij afwezigheid of ontstentenis van de directie voorziet het hoofdbestuur in tijdelijke vervanging.

HOOFDSTUK XII

Het verenigingsblad

Artikel 36

1. Het hoofdbestuur beslist over het uitgeven, het mede doen uitgeven, of doen uitgeven van een verenigingsblad.
2. De directie is verantwoordelijk voor de inhoud van de verenigingspagina's in het vakblad. Zij slaat hierbij acht op het belang van de vereniging.

HOOFDSTUK XIII

Nationale en Internationale naamgeving

Artikel 37

De vereniging is een nationale en/of internationale registratie-autoriteit voor

bloembollen en -knollen en werkt op dit terrein samen met soortgelijke organisaties in binnen- en buitenland. De vereniging onderhoudt hiertoe onder andere een bestand waarin de registratiegegevens zijn opgenomen.

Artikel 38

Ter uitvoering van de werkzaamheden organiseert de vereniging, zo mogelijk wekelijks, een bloemenkeuring waarop leden hun producten kunnen presenteren.

Artikel 39

Het hoofdbestuur stelt nomenclatuurcommissies in. De taken en bevoegdheden van deze commissies worden bij afzonderlijk reglement, dat wordt vastgesteld door het hoofdbestuur, omschreven.

Artikel 40

Voor registraties en voor inzendingen voor bloemenkeuringen kan van degenen die daarvan gebruik maken een vergoeding worden gevraagd. De hoogte wordt door het hoofdbestuur vastgesteld.

HOOFDSTUK XIV

Proef- en monstertuin

Artikel 41

De proeftuin is bestemd voor het opplanten van bloembollen voor onder andere registratie- of nomenclaturoeleinden.

De monstertuin is bestemd voor het op verzoek en te eigen behoefte van leden opplanten van monsters van bloembollen voor soortechtheids- en/of kwaliteitscontrole.

Artikel 42

Voor opplantingen op de proef- en monstertuin wordt van degene die daarvan gebruik maken een vergoeding gevraagd.

De hoogte wordt door het hoofdbestuur vastgesteld.

Artikel 43

Het hoofdbestuur stelt reglementen vast voor de proef- en monstertuin.

HOOFDSTUK XV

Scheidsgerecht

Artikel 44

1. De bedrijfsleden van de vereniging en de persoonlijke leden zijn verplicht om zich voor zover de wet arbitrage toelaat, te onderwerpen aan de uitspraak in hoogste ressort van het Scheidsgerecht voor de Bloembollensector, dat uitgaat van de Stichting Scheidsgerecht voor de Bloembollensector te Haarlem ten aanzien van geschillen die mochten ontstaan naar aanleiding van tussen hen tijdens hun lidmaatschap aangegane overeenkomsten van of betreffende:
 - a. koop en verkoop en ruiling van bloembollen;
 - b. contractteelt en teelt voor gemeenschappelijke rekening van bloembollen;
 - c. huur en verhuur van onroerend goed voor de cultuur van, de handel in, de behandeling of de bewaring van bloembollen;
 - d. de behandeling van bloembollen;
 - e. het verlenen van bemiddeling bij het tot stand komen van de sub a. tot en met d. genoemde overeenkomsten.
2. De verplichting tot arbitrage als in lid 1 van dit artikel bedoeld bestaat voor de bedrijfsleden van de vereniging en de persoonlijke leden mede ten aanzien van nadere overeenkomsten, die van een van de sub a. tot en met sub e. bedoelde

- overeenkomsten het gevolg mochten zijn.
3. Gelijke verplichting tot arbitrage bestaat ten aanzien van geschillen, die tussen de bedrijfsleden en/of persoonlijke leden mochten rijzen omtrent het al dan niet bestaan van overeenkomsten als in de leden 1 en 2 van dit artikel omschreven.
 4. Onder bloembollen worden in dit artikel mede verstaan aanverwante artikelen, een en ander in de ruimste zin van deze woorden.
 5. De bedrijfsleden en de persoonlijke leden blijven ook na het eindigen van hun lidmaatschap aan de arbitrage onderworpen voor geschillen, die zijn ontstaan naar aanleiding van overeenkomsten als vermeld in dit artikel, voor zover deze vóór het eindigen van het lidmaatschap waren aangegaan.
 6. Voor het bedrijfslidmaatschap en het persoonlijk lidmaatschap is beslissend het tijdstip, waarop de geschilhebbende partijen de overeenkomst, naar aanleiding waarvan het geschil is gerezen, zijn aangegaan.

HOOFDSTUK XVI

Handelsreglement

Artikel 45

De bepalingen van een door de vereniging vastgesteld handelsreglement zullen, behoudens afwijkend beding, van toepassing zijn op alle tussen leden en/of persoonlijke leden van de vereniging tot stand gekomen en in zodanig reglement aangeduide overeenkomsten. Het maken van bedingen, die inhouden een afwijking of buiten werkingstelling van zodanig reglement of een gedeelte daarvan, of die meer of anders inhouden dan de bepalingen van dit reglement, kan bij het Handelsreglement verboden of slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd worden verklaard.

HOOFDSTUK XVII

Reglementen

Artikel 46

1. De organisatie, alsmede de taken en bevoegdheden van zowel de vereniging als van de kring of afdeling, kunnen nader worden geregeld in afzonderlijke reglementen, met dien verstande, dat reglementen van de vereniging door de algemene vergadering en de kring- of afdelingsreglementen door de betreffende kring- of afdelingsvergadering worden vastgesteld, tenzij in deze statuten anders is bepaald.
2. Nieuwe reglementen, alsmede wijzigingen van reglementen treden in werking op de eenentwintigste dag na de dag, waarop de algemene vergadering of de betreffende kring- of afdelingsvergadering het besluit tot vaststelling of wijziging heeft genomen, tenzij anders zal worden bepaald.
3. Iedere vaststelling of wijziging van een reglement wordt gepubliceerd in het verenigingsorgaan of op een andere wijze aan de betrokken leden bekend gemaakt, onder vermelding van de datum van inwerkingtreding en met letterlijke weergave van de tekst van de bepalingen.
4. De in lid 1 van dit artikel bedoelde reglementen mogen niet in strijd zijn met de wet of met de statuten van de vereniging, kringen of afdelingen.

HOOFDSTUK XVIII

Slotbepalingen

Artikel 47

De uitlegging en verklaring van deze statuten is voorbehouden aan de algemene vergadering.

Wijziging van de statuten kan slechts plaatshebben door een besluit van de algemene ledenvergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld.

Ten minste vijf dagen voor de dag van de vergadering dient een afschrift van het wijzigingsvoorstel met daarin woordelijk opgenomen de voorgestelde wijziging op een daartoe geschikte plaats voor de leden ter inzage te liggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering werd gehouden.

Voor het nemen van een besluit tot wijziging van de statuten is een meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte geldige stemmen vereist.

Artikel 48

In die gevallen waarin deze statuten niet voorzien, beslist het hoofdbestuur met inachtneming van de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen.

Artikel 49

De vereniging kan niet worden ontbonden of toetreden in een fusie, dan krachtens besluit genomen met een meerderheid van twee/derde van de uitgebrachte geldige stemmen van een uitsluitend hiertoe tenminste drie maanden tevoren opgeroepen algemene vergadering. Bij het besluit tot ontbinding wordt tevens omtrent de bezittingen van de vereniging een beslissing genomen.

Als vereffenaars zullen tenminste drie leden van het hoofdbestuur worden aangewezen, waaronder de voorzitter.

Het archief zal alsdan aan het Provinciaal Rijksarchief van Noord-Holland ter bewaring worden aangeboden.

Artikel 50

Wijzigingen van deze statuten treden in werking op de dag, nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt.

Ieder van de leden van het hoofdbestuur is bevoegd de akte van statutenwijziging te doen verlijden."

Slot van de akte

WAARVAN AKTE is verleden te Hillegom op de datum in het hoofd van deze akte vermeld.

De verschenen persoon is mij, notaris, bekend. De zakelijke inhoud van de akte is aan de verschenen persoon opgegeven en toegelicht. De verschenen persoon heeft verklaard op volledige voorlezing van de akte geen prijs te stellen, van de inhoud van de akte te hebben kennis genomen en met de inhoud in te stemmen.

Deze akte is beperkt voorgelezen en onmiddellijk daarna ondertekend, eerst door de verschenen persoon en vervolgens door mij, notaris.

Bijlage 5

2023Z11194

Vragen van de leden **Vedder** (CDA) en **Van Campen** (VVD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht «Uitspraak gebruik pesticiden bij lelieteelt slaat in als een bom»* (ingezonden 19 juni 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Uitspraak gebruik pesticiden bij lelieteelt slaat in als een bom»?¹

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de rechter in het kort geding, dat tegen de lelieteler is aangespannen, de omwonenden gelijk gaf en hiermee het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door de lelieteler per direct verbiedt?

Vraag 3

Kunt u een samenvatting geven van het vonnis en daarbij aangeven op welke wet- en regelgeving dit is gebaseerd?

Vraag 4

Gaat de rechter hiermee in tegen het oordeel van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), dat juist als taak heeft om te beoordelen of gewasbeschermingsmiddelen veilig zijn voor mens, dier en milieu?

Vraag 5

Welke status heeft de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen en biociden door het Ctgb volgens u?

Vraag 6

Waarom is het Ctgb dan in het leven geroepen als blijkt dat een rechter het oordeel van deze organisatie teniet kan doen?

¹ Dagblad van het Noorden, 13 juni 2023, «Uitspraak gebruik pesticiden bij lelieteelt slaat in als een bom. Bollenbaas: «Waren gewaarschuwd dat deze rechter een egotripper is»», (Uitspraak gebruik pesticiden bij lelieteelt slaat in als een bom. Bollenbaas: «Waren gewaarschuwd dat deze rechter een egotripper is» – Dagblad van het Noorden (dvh.nl))

Vraag 7

Kan uit deze uitspraak worden opgemaakt dat de rechtbank zelf een oordeel velt over wat goed is voor mens, dier en milieu in plaats van dat het oordeel van het Ctgb hierin leidend is?

Vraag 8

Twijfelt u aan de zorgvuldigheid van het Ctgb als het gaat om de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen en biociden?

Vraag 9

Bent u ervan op de hoogte dat het Ctgb bij de uitgebreide beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen en biociden gebruikmaakt van proeven in laboratoria en dat bij de beoordeling wordt uitgegaan van één honderdste van de gevonden veilige waarde?

Vraag 10

Wat betekent de uitspraak van de rechter voor andere, soortgelijke zaken? Dreigen ondernemers met andere teelten nu ook het risico te lopen dat het gebruik van, door het Ctgb goedgekeurde, gewasbeschermingsmiddelen als gevolg van een kort geding wordt verboden?

Vraag 11

Wat gaat u doen om bezorgde omwonenden, ook buiten Dwingeloo, te informeren over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en het onderzoek dat het Ctgb ernaar doet?

Bijlage 6

Höcker Advocaten
t.a.v. mr. M. Wolters
Apollolaan 153
1077 AS AMSTERDAM

per e-mail: wolters@hocker.nl

Uw referentie : [REDACTED]
Inzake : [REDACTED]
Onze referentie : [REDACTED]
E-mail : [REDACTED]

Haarlem, 30 juni 2023

Geachte confrère,

Namens de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid de [REDACTED]
[REDACTED] te [REDACTED] voor wie ik als advocaat optreed, bericht ik u als volgt.

Cliënte is de branchevereniging van de bloembollensector. De organisatie is in 1860 opgericht en is hiermee de oudste, nog in de oorspronkelijke vorm bestaande, zelfstandige agrarische belangenbehartiger. Het overgrote deel van de bloembollenbedrijven in Nederland (veredeling, handel, teelt en broeierij) is aangesloten bij cliënte.

Cliënte heeft kennisgenomen van het vonnis in kort geding gewezen door de Voorzieningenrechter rechtbank Noord-Nederland met zaaknummer [REDACTED] tussen de bewoners [REDACTED] en de Maatschap [REDACTED] met maten. Daarnaast heeft cliënte begrepen dat u optreedt voor een deel van de Bewoners [REDACTED] te weten de families [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] allen woonachtig te [REDACTED], reden waarom ik u benader.

In genoemd vonnis is het [REDACTED] verboden om haar leliegewassen te bespuiten met gewasbestrijdingsmiddelen. Daar is cliënte, althans haar achterban het niet mee eens. Cliënte heeft mij daarom verzocht een incident tot voeging op te werpen in de thans aanhangige of komende spoedprocedure in appel. Cliënte voegt zich daarmee aan de zijde van [REDACTED] en zal in de procedure de impact van het vonnis van 12 juni 2023 voor haar achterban bespreken en daarmee (mede) de belangen van de volledige bloembollenbranche behartigen.

Evenwel is cliënte gaarne bereid om in overleg te treden om te bezien of een oplossing kan worden bereikt. Cliënte merkt daarbij wel op dat zij heeft kennisgenomen van de correspondentie tussen u en mr. De Lange vanaf 12 juni jongstleden tot heden. Daaruit blijkt dat overleg is opgestart om te bekijken of zowel de teelt van [REDACTED] als de mogelijke risico's voor uw cliënten kunnen worden geborgd. Cliënte begrijpt dat het overleg niet tot resultaat heeft geleid. Cliënte begrijpt dat het voor uw cliënten onbespreekbaar is en blijft dat bespuitingen met gewasbestrijdingsmiddelen worden hervat. Voor de bloembollenbranche wier belangen cliënte nu eenmaal behartigt, vormt dat een groot obstakel. Zonder het gebruik van die middelen loopt de branche een enorm risico nu daardoor de huidige lelieoogsten dreigen te mislukken.

Daarbij komt dat uw cliënten de Provincie hebben verzocht handhavend op te treden. Dat verzoek is kennelijk afgewezen. Uit de 'extra nieuwsbrief' van Meten=Weten van 23 juni 2023 blijkt dat uw cliënten bezwaar hebben ingesteld. Op 3 juli 2023 zal het bezwaar ter zitting worden behandeld door de Commissie Rechtsbescherming van de Provincie. Hieruit lijkt te volgen dat enig overleg vermoedelijk niet zinvol zal zijn. Uw cliënten wensen kennelijk te bewerkstelligen dat - mede op grond van het vonnis - nog verder (handhavend) zal worden opgetreden.

Hoe dan ook, inzet van cliënte bij enig overleg zou derhalve altijd behelzen een modus waarbij toch met genoemde middelen zal moeten worden gespoten. De vraag is dan gerechtvaardigd of overleg wel zinvol is.

Desondanks is en blijft cliënte beschikbaar voor overleg.

Mrs. De Lange en Deurvorst zond ik een kopie van deze brief.

Met vriendelijke groet,

L. Koning

Mr. T.E. Deurvorst
Piet Heinkade 55
1019 GM AMSTERDAM

per e-mail: te@deurvorst.info

Uw referentie :
Inzake :
Onze referentie :
E-mail :

Haarlem, 30 juni 2023

Geachte collega,

Namens de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid de [REDACTED]
[REDACTED] te [REDACTED] voor wie ik als advocaat optreed, bericht ik u als volgt.

Clïënte is de branchevereniging van de bloembollensector. De organisatie is in 1860 opgericht en is hiermee de oudste, nog in de oorspronkelijke vorm bestaande, zelfstandige agrarische belangenbehartiger. Het overgrote deel van de bloembollenbedrijven in Nederland (veredeling, handel, teelt en broeierij) is aangesloten bij cliënte.

Clïënte heeft kennisgenomen van het vonnis in kort geding gewezen door de Voorzieningenrechter rechtbank Noord-Nederland met zaaknummer [REDACTED] tussen de bewoners [REDACTED] en de Maatschap [REDACTED] met maten. Daarnaast heeft cliënte begrepen dat u optreedt voor een deel van de Bewoners [REDACTED] te weten de families [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] allen woonachtig te [REDACTED], reden waarom ik u benader.

In genoemd vonnis is het [REDACTED] verboden om haar leliegewassen te bespuiten met gewasbestrijdingsmiddelen. Daar is cliënte, althans haar achterban het niet mee eens. Cliënte heeft mij daarom verzocht een incident tot voeging op te werpen in de thans aanhangige of komende spoedprocedure in appel. Cliënte voegt zich daarmee aan de zijde van [REDACTED] en zal in de procedure de impact van het vonnis van 12 juni 2023 voor haar achterban bespreken en daarmee (mede) de belangen van de volledige bloembollenbranche behartigen.

Evenwel is cliënte gaarne bereid om in overleg te treden om te bezien of een oplossing kan worden bereikt. Cliënte merkt daarbij wel op dat zij heeft kennisgenomen van de correspondentie tussen u

en mr. De Lange vanaf 12 juni jongstleden tot heden. Daaruit blijkt dat overleg is opgestart om te bekijken of zowel de teelt van [REDACTED] als de mogelijke risico's voor uw cliënten kunnen worden geborgd. Cliënte begrijpt dat het overleg niet tot resultaat heeft geleid. Cliënte begrijpt dat het voor uw cliënten onbespreekbaar is en blijft dat bespuitingen met gewasbestrijdingsmiddelen worden hervat. Voor de bloembollenbranche wier belangen cliënte nu eenmaal behartigt, vormt dat een groot obstakel. Zonder het gebruik van die middelen loopt de branche een enorm risico nu daardoor de huidige lelieoogsten dreigen te mislukken.

Daarbij komt dat uw cliënten de Provincie hebben verzocht handhavend op te treden. Dat verzoek is kennelijk afgewezen. Uit de 'extra nieuwsbrief' van Meten=Weten van 23 juni 2023 blijkt dat uw cliënten bezwaar hebben ingesteld. Op 3 juli 2023 zal het bezwaar ter zitting worden behandeld door de Commissie Rechtsbescherming van de Provincie. Hieruit lijkt te volgen dat enig overleg vermoedelijk niet zinvol zal zijn. Uw cliënten wensen kennelijk te bewerkstelligen dat - mede op grond van het vonnis - nog verder (handhavend) zal worden opgetreden.

Hoe dan ook, inzet van cliënte bij enig overleg zou derhalve altijd behelzen een modus waarbij toch met genoemde middelen zal moeten worden gespoten. De vraag is dan gerechtvaardigd of overleg wel zinvol is.

Mrs. De Lange en Wolters zond ik een kopie van deze brief.

Met vriendelijke groet,

L. Koning